

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XVI. Нью Йорк. Четвер, 23-го Цвітня 1908. Число 17.

Vol. XVI. New York, N. Y. Thursday, April 23, 1908. No. 17.

ВАЖНЕ! ВАЖНЕ! Руско-Народний Союз в Америці приймає в місяцю Цвітні і Маю с. р. нових членів від 16 до 35 літ без вступного а від 35 до 40 літ за половину вступного.

Дано від гол. Уряду Р. Н. Союзу в Джерси Ситі, Н. Дж. дня 20 Марта 1908.

Н. Кирчів предс.

А. Шаршонь нас.

С. Ядловский фінанс. сепр.

Т. Лабовский рекорд. сепр.

Повідомлене.

Отрим подаєсь до загальної відомости всім відділам Р. Н. Союзу, що Х. Головна Конвенція Р. Н. Союзу в Америці відбудеться в місті Philadelphia, Pa. на днях 7, 8, 9 і 10 Юлія б. р.

На підставі § 90 статутів Р. Н. Союзу, кождий Відділ, котрий сповняє всі свої повинности взглядом Р. Н. Союзу, має право вислати одного делегата на Конвенцію, котрий мусить бути членом Р. Н. Союзу. В тій цілі число членів буде залежати від числа осіб, котрі належать до Відділу і Р. Н. С. чи то на ціле чи на половину посмертного.

Делегат заступаючий відділ, складаючий ся з не більше як 50 членів, має право до одного голосу, делегат заступаючий відділ, складаючий ся з більше як 50 членів, а не понад 150, буде мав 2 голоси, а делегат, котрий буде заступав понад 150 членів, буде мав 3 голоси.

Всі відділи, котрі суть управлені до більше як одного голосу, можуть вислати на свій власний кошт на кождий додатковий голос одного делегата.

Відділи, котрі не хотять вислати делегатів, можуть дати заступництво делегатови другого відділу.

Жажен відділ, котрий не сповнив всіх своїх обов'язків взглядом Р. Н. Союзу, як несплачене вповні розмету або других належитостей, невиконане ухвал, розпоряджень або статута Р. Н. Союзу, невиконане старих довгів за відзнаки, книжочки, не буде мав права вибору делегата.

Всі делегати мають бути вибрані 30 день перед Голов. Конвенцією і їх імена мають бути донесені Голов. Урядови на руки рекордового секретаря Р. Н. Союзу також в 30 дней перед Голов. Конвенцією.

Кождий вибраний делегат, має бути заосмотрений в повномочіє від дотичного відділу, заосмотрене печатю і підписом місцевих урядників, як також мусить вміти читати і писати.

Місце і час, в котрий відбудеться конвенція як також порядок конвенції, буде оголошено пізніше.

Від Голов. Уряду Р. Н. Союзу в Америці.

Jersey City, N. J. Apr. 15. 1908.

К. Кирчів, председатель. А. Шаршонь, касієр.

С. Ядловский, сепр. ф.

Т. Лабовский, сепр. рек.

Відозва.

До всіх пп. місцевих Секретарів Р. Н. Союзу.

Поважані Панове!

Отсею дорогою звиває ся всіх тих пп. Секретарів, котрі ще не зволіли прислати всіх старих грамот і бланкетів, щоби зробили се сейчас, щоби могли ми вислати всім членам нові грамоти, котрі від давна лежать готові в офісі і нищать ся.

Старі грамоти і бланкети присилайте в комплекті не по 2 або 3, щоби не мусіли ми вислати по пару грамот, а тимсамим заощадите нам праці і непотрібних видатків почтових.

Тим членам, що вступили до Р. Н. Союзу перед днем 1 Марта 1907, нових грамот не можемо видати без бланкетів, понеже того вимагає реорганізація Р. Н. Союзу.

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу.

К. Кирчів, голов. председатель. Т. Лабовский, гол. рек. секретар.

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

Усім читачам
і прихильникам
шлемо при нагоді
Воскресенія
Христового
щироруске
„Веселих Сьвят!“

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Цвітень.

23	Ч.	Терентія, Максима
23	П.	Великий Пяток. Ант.
25	С.	Василія ісп., Атанасія
26	Н.	Воскресєнє Христ.
27	П.	Сьвітлий Понед., Мар
28	В.	Сьвітлий Бторн., Арис.
29	С.	Агап., Хіоні, Ірини

— Розмет Р. Нар. Союзу за місяць Марець 1908 р. виносить для члена на ціле посмертне \$10.2, а для члена на пів посмертного 58 цнт. Задля браку місця у сім числі „Свободи“, подрібний виказ розходів не замішаємо.

— Українське Євангеліє. Як повідомляє „Подолія“, подільський єпископ Парфеній разом із своїми співробітниками нарешті закінчив редакцію за порученням сьв. Синоду українського перекладу євангелія. Тепер саме йде коректурна робота тексту євангелія від сьв. Луки та підготовляється до друку переклад євангелія від сьв. Івана.

— Швайцарія, Греція і Сполучені Держави північної Америки заключили договір, в яким зобов'язали ся не вести війни в разі непорозуміння, але піддати ся рішенню міжнародного суду.

— З Бразилії доносять, що по руских колоніях веде ся страшна боротьба поміж прихильниками Василіяна, а прихильниками сьвітських попів. Після донесень Бразилійської „Зєрі“ нарід ворохобить ся проти Василіяна задля їх неактивного поведєня. Дня 17-ого лютого прийшло до кровавої бійки поміж обома партіями, поспало ся каміне і патики. кілька людей ранених, а все те через релігійні спори. Бразилійські Русини внесли петицію до митрополита Шептицького з многими підписами, домагаючи ся сьвітських попів а усунєня Василіяна.

— З Майнерсвіл, Па. пише д. П. Бабіцький лист з пересторогою, щоб під ся пору ніхто з Русинів не приїздив до сеї місцевості, позаяк там станула усяка робота. В місцевості Forsville, Pa. станула також одна з найбільших фабрик і около 800 людей в наслідок того страшило роботу.

— На засіданню палати послів дня 6 с. м. д-р Володимир Охримович, дотеперішній посол меншости з 58 округу виборчого, зложив свій посольський мандат, а на його місце покликано його заступника, п. Василя Стефаніка, письменника в Стецеві.

— Бразилійська „Зоря“ пише. Як тутейші часописи доносять, заносить ся на війну межі двома республіками, а іменно Бразилією і Аргентиною, що при новім ухваленню обовязкової служби в Бразилії не конце всьміхалобись для багатого обивателів.

— Важне для історії відкритє. Як доносить „Голос Москви“, у відділі рукописий Публичного і Румянцевського музею в Москві відкрито незвісну доси редакцію „начальної літописи“, званої літописю Нестора. Текст сеї рідкої рукописи буде надрукований в одній з найближчих книжок „Чтеній общества истории и древностей российских“. Дехто каже, що се відкритє може викликати переворот в розумінню старинного періода руської історії.

— Як доносить нам д. Й. Костик з Thorp, Wis., то в тій місцевості повстала досить гарна наша колонія фермерська. Послідного року прибуло там до двайцять кілька родин так, що загалом є там около 40 руських, фермерських родин. Земля там дуже урожайна та нема ні великих морозів та снігів і тому є дуже пригожа для Русинів, які би мали охоту осісти на фармах. Як пише п. дописуватель, то дуже фармери нарікають на брак

сьвятеника і церкви — уже від кількох літ суть діти нехрещені.

— Людність полтавської губернії на Україні. Москвофільські газети безнастанно пишуть, що в Росії нема жадних Українців, тільки самі „руські“. От що пише тепер „Петербургская газета“ отже не українська, а чисто російська газета: „В полтавській губернії українська мова (в оригіналі малоруска) навіть по містах с пануюча, так як її 57 процент мійських горожан уважає за свою рідну мову. За сею мовою іде жидівська мова, якою говорить 29,3 прц. по містах і 1,2 прц. по селах. Великоруську мову уважає за свою рідну мову тільки 2,5 прц. населєня.

— Другим накладом „Свободи“ вийшли слідуєчі книжочки: „Казки про жидів“ ціна 15 цнт., „Розмова Поляка з Русином“ ціна 10 цнт. Небавом вийде з друку „Весела книжочка“ збірка гумористичних стишків і повісток з многими образами. Ціна 30 цнт. „Тарас Шевченко, його житє і значіє“ ціна 25 цнт. Замавляти мож в друкарні „Свободи“.

184 Hudson Str., New York, N Y

— Перед недавнім часом приїхав до Америки загально звінний артист-різьбяр, п. Григорій Кузьневич. Знаний він зі своїх праць широким кругам і то не лиш в Галичині, але і поза її границями. В році 1900 укінчив яко стипендіст Виділу красового рядову академію штук красних в Римі. Описав повернувши до краю відзначив ся ріжними працями, як: фігура алегорична в музею промисловім у Львові, пам'ятник Гловацького для міста Львова, зовнішня декорація каси щадничої в Сокалі, портрет в марморі бл. п. дочки посла Е. Олесницького в Стрию, надгробний пам'ятник посла Щепановського у Львові, фігури сьв. Петра і Павла при вході до церкви в Сокалі, далі іконостас і цимборія для церкви в Брусні Старім і т. п.

Держачись клича: „Свій до свого!“ поручаємо сего артиста, Русина, нашим американським Русинам. Єслиб мали яку роботу церковну в дереві або в камені можуть звернути ся з повним довірем на адресу:

Hryh. Kuznewich,
16 Sullivan Str., New York, N Y.

— До відомости п. Георг. Бабінчак в Клівланд, О. Отсею дорогою запитуємо Вас Пане Георг. Бабінчак: длячого Ви не зложили справоздання рахунків з Балю і Концерту ще до сего часу з д. 25-го Фебруара 1907 р.? Ви, яко бувший касієр на балю, Так само Ви забрали від двох женьських сполків гроші за тикети, від одного \$20.00 а від другого \$12.00 і присвоїлисе їх на

свою власність.

Тож звиваємо Вас, аби Ви до 14 день зложили справозданє з балю — і гроші в квоті \$32.00 зложили на руки нашого сьвятеника о. Е. Бурека, або церковного касієра. Бо інакше буде покликаний перед суд цивільний.

З поважанєм

Рада церковна в Cleveland, О. при церкві сьв. І. Крестителя.

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ Товариства „Просьвіта“ відбудє ся в суботу дня 23. Мая 1908 р. в Ліберті Гал ч. 255—263 Е. Гаустон Стр. Дохід призначений на Бібліотеку Тов. Просьвіти. Початок о год. 7. вєтер. Вступ 25 ц. На сей баль запрошає Русинів з Нью Йорку і околиці

16-21 Комітет.

НЬЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. сьв. Володимира, від. 108, годє до відомости всім членам, що р. ч. п. й мітинг відбудє ся в суботу, дня 2-ого Мая в галі під ч. 155 Ave C. Просить ся всіх членів, щоби точно явили ся, понеже на тім мітингу буде ся вибирати новий Комітет.

К. Наконечний, сепр.

— Подаю до відомости, що моя адреса єсть:

Rev. N. Pidhorecki,
317 E 18th Street, New York.
Bell Telephone 1676 Gramercy.

СКОРЕ РІШЕНЄ.

Радимо кождому бути незвичайно осторожним, коли він купує який небудь предмет до нового ужитку. Нехай він добре застановить ся, чи стати його на предмет найліпшої якості, чи може він буде змушений вдоволити ся предметом посліднійшої якості. Лише в однім случаю не мож ошадности примінити, а то іменно тоді, коли купує ся ліки. Підчас усяких забурєнь жолуткових і внутренних наше рішенє є звичайно дуже скоре, позаяк усім нам є загально відомою річчю, що ніякий лік не заступить Triner's American Elixir of Bitterwine. Ми повинні тямити, що приводячи травленє до належного порядку ми зискуємо цілковите здоровлє. Є се так натуральне, що випадає дивувати ся, як можуть деякі люди занедбувати утрату апетиту, знаючи про се знаменити, що усякі такі недомоганя ділають на цілий організм. Они повинні завсїгда уживати Triner's American Elixir of Bitter Wine і то сейчас. Доведе се їх травленє до регулярности, чистости і лагідности, очистиє кров — а чиста кров, як відомо, се здоровлє. По всіх другосторах.

Jos. Triner, 616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Лесь Мартович.

ВІЙТ.

У двох хатах, що стоять у сусідстві канцелярії громадської, б'ялякалися в одній телі а в другій пес. Телі бекнуло тай скочило прямо на пліт і було б шробилося на колик, як би Аничка не вибігла з хати та не нагнала його на город. А пес гавкав і рвався з ланцюха, неначе би побачив чорта місячної ночі. Такого ляку нагнав бідним звіратам війт, Степан, що в канцелярії заговорив страшно грубим і сильним голосом до радних. Як війт заговорив, то двері дрожали, а вікна дзеленькотили неначе від бурі. Самого війта брліли вуха від його питомих слів.

— Я вже не витримаю в сій біді! — гудів Степан. — Уже знов наложили на мене кару 20 левів. Просив я вас, панове радні най я скину з себе оце чортівське (вібачте за слово) вітівство, та не мож у вас сего допросити ся. Тепер беріть та знов складайтеся на кару.

Радні поглянули один на одного тай крадьки заохочували себе, щоби котрий сказав: „Не наша провина й не ми маємо покутувати“. Поглянув і війт на радних і доразу порозумів їх думки.

— От куда воно! — сказав — тепер ви мене не знаєте, а як прикро, то пхаєте мене всюди на перед. За то, що валожили ми читальню — кара на мене; за то, що зробили вечерниці в читальні — кара на мене; а тепер за то, що рада ухвалила писати до урядів по руськи — кара також на мене.

Се почитував війт неначе вивчсну лекцію. Радні поспускали голови, бо виділи що, правда по війтовім боці, та ніхто з них не мав відваги пристати на те, щоби за війта заплатити, бо бояв нарікання від других, що: „А дивіть, куме, через вас та ми тільки втратні“.

„А ви собі се в лекці не майте“ — загудів війт допевнивши ся, що його слово переконало радних. — „От ідуть вибори; не віберете мене на виборцю, то наложить староста кару, а віберете мене, то знов буде кара за то, що не голосую так, як староста хоче. Хіба мені враз із хрунами на пана голосувати!“

Радні посумніли, бо чули правду Степанових слів, але ніхто, з них не знав ніякої поради.

„Та же ми видимо що біда“ — зважив ся відозвати один із радних — „але скажіть нам, куме Стефане, де нам тої поради шукати?“

— „Хіба в ворожки“ — завважав один із молодших.

— „За пораду я вам нічого не скажу“ — відповів війт — „бо я вже радив ся всюди, де міг, тай ніхто мені ради не дав. Ходив я по адвокатах, ходив по комітетах; писав до Львова, писав до Відня, а староста таки мене карав тай карає. Був я вже в самого намісника у Львові та жалувал ся: за таке і за таке мене староста карає, а намісник мені каже: то не правда, бо за таке не вольно карати! Тай радьте ся тепер у кого хочете. Лиш я вам маю одно сказати, що гріх і за мене. Відки я маю за всіх поличники брати? Та же й ви, куме Петре, тай ви куме Василю, ви ще станіщі господарі від мене. Побудьте по й ви трошки війтом. Най буде в нас за рядом що року ливний війт, бо на одного то за тяжко.“

Тепер усякий зачинав своє говорити, а всі годилися на те, що біда, та що мужикови тяжко з панам бороти ся.

Ся нарада була би закінчила ся тий, що війтови позволи би пристати межі хрунів, бо галицькі політичні влади вже не одну громадську раду таким способом зломали. Але з багна того виратував їх, бодай на короткий час, Іван Хворостюк. Се був найстарший чоловік із радних, дуже штудерний і хитрий на розум.

„А моя рада така — говорив Іван Хворостюк храпливим і слабым голосом. — „Коли вже кождий війт мусить бути караний, то треба так робити, щоби йому та кара не вадилася. Я не тудя говорю, аби ми за нього платили“ — додав Хворостюк побачивши що радні його зле порозуміли — лиш я тудя говорю, аби війт і мав кару, й аби ніхто не платив її, тай аби кара була заплачена“.

Тепер радні зацікавились перестали межі собою розмовляти та слухали уважно Хворостюкових слів. А Хворостюк відкашляв ся й говорив далі:

„Ви мене питаєте ся чому війт боїть ся кари а я вам скажу: бо має відки заплатити, а на чім пошукати. А як би війт нічо не мав, то би ніякої кари не бояв ся. Добре кажу, чи зле? — запитав ся Хворостюк цілої ради.“

„Правду кажете“ — відповіли всі гуртом.

„От так же й се“ — говорив Хворостюк; — „віберім такого війта, що не має нічого, то й ніякої кари не буде бояти ся. Але хто межі нами такий, що нічого не має?“

Радні поглянули один на одного тай допевнили ся, що такого межі ними нема. Се вони сказали Хворостюкови.

„Я то й сам виджу“, — говорив Хворостюк — „що на кождім можна пошукати кари. Ви мене питаєте ся яка, а я вам скажу“.

Іван Хворостюк підніс кулак до гори тай говорив доволи та з притиском кожде слово:

„Скинємо ся панове господарі, як всі ми тут є, а радних тай вібераймо нову раду. А до нової ради клядім нашого громадського пастуха, Петра Коваленка. А відтак вібераймо ми Петра Коваленка на начальника нашої громади. Отгака моя рада!“ — скінчив Іван Хворостюк і пустив колак у долину.

Хоч як ся рада адавала ся радним чудною й сьмішною, отже вони таки по довгім балаканю згодили ся на те, що Хворостюка треба послухати.

II.

Коли староста дізнав ся, що ціла рада зрезигнована, то не тільки нічого проти того не мав, але ще й утішив ся. Та громадська рада була в ціім повіті найтвердша тай при жадних виборах не йшла старості на руку. Староста бояв ся, що при сих виборах польський кандидат перепаде. Тим то мав надію, що як настане нова громадська рада й новий війт, то староста зможе вибрати таких виборців, яких йому треба.

Тому то станоста запорядив вибір до громадської ради дуже борзо, так борзо, що громадяне бояли ся, що не зможуть вибрати Петра Коваленка до ради. Петро Коваленко нічого не мав тай ніякого податку не платив. Мешкав він собі на громадській толоці в соломаній буді.

Аби мав право бути радним, доніс війт до старости, що Коваленко добудував на громадській толоці нову хату та що повинен платити податок. Могло отже таке стати ся, що заки Коваленкови вимірять податок, то буде вже по громадських виборах. Але тут вийшло переслідоване громаді на користь. Через те, що ся зромада все йшла при виборах проти польського кандидата, ненавиділи єї всі уряди. Податковий уряд мстив ся на вій при всякій нагоді і старав ся кождого громадянина знищити протизаконними податками. Тай сим разом польські урядники в австрійськїм уряді, котрі привикли всяке право доплати ногами, не псабули про свій патріотичний обовязок переслідувати чесну громаду. Таки незабаром виміряв податковий уряд Петрови Коваленкови домовий податок найвищий, який було можна.

А з Петром Коваленком оттаке було:

У приставській лузі, що перед громадською толокою, із середі на четвер дер ся соловій цілісеньку ніч. Десь на зорях, іздрімало ся йому, але він усе був певний, що перший звістать днину. Тому повернув ся на галузі хвостиком до сходу сонця, приплющив очі й сховав головку під крильце.

Отже заснав.

Збудила ся зазуля, дивить ся: аж свитає. Сама своїм очам не повірила. „Аби соловій сегоднє заснав?! — думала: — се не може бути!“

Алеж ні; зорі поринають у голубім небі, тихий вітрець потягає дерева стріпають зрошеними ласточками: настає божя днинка.

Замахала з легка крильми зазуля, втворила дзюбок і: „жук...“ не докінчила свою співанку. Думка в неї була така, що як що до чого (як іще ніби день) не то скаже: „Я собі лиш так позівала“.

На голос зазулі прокинувся соловій і таки задеревів на галузі. Ще йому таке не лучило ся, аби зазуля його випередила. Скочив як попарений, обернувся головою до сходу сонця й спивав не своїми голосами. Неначе хотів своїм ляцпанем викинути всім із пам'яті те, що зазуля вже обзивала ся.

Засоромила ся зазуля, що втратила таку нагоду, аби перевисшити соловія, тай не кінчила вже свою співанку, але зачала її на ново.

Та зовсім без причини посперечали ся соловій із зазулею: ні він, ні вона не звістали днини, але зробив се инший птах. Сим птахом був Петро Коваленко.

Він уже від пів години гойкав по лузі на корови й ялівник, відгоняючи їх на толоку. Скакав за неслухняними телятами босими ногами через рови та чіпляв ся на корчі веретою, що мав її на плечах намість свити. Як скакав через рови, то придержував правою рукою торбину, бо мав у ній пів хліба, три головки чіснику, п'ятеро яблук і трохи сира в капустанім листку.

Коли притнавив худобу на толоку, перша його річ, була оглянути буду та позатикати соломкою діри, щоби не протікало. Відтак сів собі під буду, заклавав ноги під себе, обернувшись торбину на придоклок і виняв їду. Зняв капелюх, перехрестив ся та став харчувати.

Ледви сонце підбило ся в гору, а Петро Коваленко зів чверть хліба й півтора головки чіснику, аж ось ідуть прямо на нього два присяжні. Один несе нову свиту, а другий чоботи.

Порівнялись: „Слава Богу!“ — „Слава на віки!“

„Ану, Петре взувай чоботи тай одягай свиту“. Годі тобі все на толоці за худобою назирати, іди трохи на село та меш вітувати“ — говорять один присяжний.

Петрови застиг хліб у руці. Роззявив рот, витріщив очі тай — мовчав.

Що один присяжний говорив, то другий договорював, а Петро таки нічого не міг розчовпати. Не було ради мусіти присяжні на будучого війта таки добре накричати:

„Одягай ся сакій - такий сину, бо як та спряжу бучком, тай шкіра трісне!“

Петро зложив руки тай заговорив тремтячими губами: „Люде добрі, змилуйте ся! Що це на мене за напасть? Чим я провинив ся?“

Присяжні на те не зважали: таки мусіти Петро взути і одягнути ся.

Один присяжний ливив ся при худобі, а другий пігнав Петра на перець себе.

Від коли Петро живе, ще ніколи так не налякав ся як того дня.

(Конець буде.)

Наша церков і її вороги в Америці.

Пише о. П. П.-н.

(Дальше).

Таке говорене є зовсім не до речі. Коли цар не приказує „то альбо то вірити“, так чомже, спитаюся, іме нем царя шлють всяких раскольників у вашій церкві в тюрму або в Сибір? Коли цар не приказує (positive), в що треба вірити, так чому ж (negative) заважає вірити в те, в що цареславна церков не вірить тай чому накладають ся законами царем прецінь санкціонованими кари на тих, що не хотять держатись офіційальної, цареславної церкви? Як хто щось заважає, так се значить, що противне щось заважає; як церковний напр. закон заважає їсти м'ясо тоді а тоді, бо се гріх, так значить се, що в сїм законі міститься ся приказ постити тоді а тоді, бо се добре діло; законом одже (negative-м) потверджується ся і скріплюється ся лише приказ (affirmativum). І щоб бути аверхником, головою не треба аж конче приказувати; саме заважає і карає, як хто сей закон переступить, вистарчає до главенства вже зовсім добре. А таке вже говорене, що „царь исповѣдается, постится якъ наилучшій християнинъ“ та що він „цѣлуєть руку при Богослуженіи Епископа и даже священника“, тим то не є він головою — се прямо найвше сердешно сьмішне. — Сповідаеть ся цар і постить, бо є грішним чоловіком, як і кождий инший тай його віра приказує постити і сповідатись, а він є прецінь „первий сынъ православной вѣры“. І як би цар не сповідав ся і не постив, так який був би то перший син церкви? Першенство в церкві — першенство в повненню заповідий божих і церковних — се зовсім одно до другого лицює. Зрештою, батюшка — цар мусить певно добре знати, що держава не може устоятись без віри в Бога, тим то, щоб бодай добрий примір йшов в гори в долину, сповнає він божі заповіді. Римский Папа голова католицької церкви, постить і

сповідаєть ся також, бо якщо приватна особа, звичайний чоловік може він грішити, як і кождий смертельник; ну, тай взагалі обовязаний він бути першим у виконуваню божих і церковних заповідий як раз тому, бо він голова. А що таке повнене приказів божих чи церковних царем або Папою права першенства в церкві не відбирає, ані його не зменшає, лише навпаки се право суппонує, наче підкладає тай його збільшає, се здаєть ся мені, розуміє кождий і нема що більше про тое говорити. А зглядом „боськани“ царем руки „Епископа и даже священника при Богослуженіи“, так се ось собі звичай, така собі поведінка походляча певно з давніх ших часів, а яка заховується ся царями і тепер може справді із пошани для духовного стану, побожності або покори, а може лиш для show-у за-для біготерії пустосвятства або фарисейства; ну, і такий звичай не стоїть зовсім на перешкоді цареві до верхованя в церкві, як австрійському прим. цісареві нічогосько не шкодить в його цісарюваню такий звичай, що він умиває в кождий Великий четвер ноги дванайцятьом старцям в Гофбургу, у Відні, на сю памятку, як Христос перед своїми страстями умилав ноги своїм дванайцятьом Апостолам.

Відповім коротко ще й на такий аргумент цареславних, що, мовляв, цар, іменуючи єпископів російської церкви, ділає те саме, що й прим. цісар Австрії, королі Італії, Еспанії, і про., котрі іменують також єпископів у своїх державах, а котрих чей-же ніхто не назве головами католицької церкви — „вѣдь... то еще не главенство“ — тим то і цар не є головою 1)

Сей закид може здаватись на око поважніший, та в дійсності річи є він лиш натагненний і слабенький. — Відношене між католицькою церквою а державами є таке: В справах, що мають лише світський, державний характер, як поставлюване і усуване урядників, організація війська.

1) Гдѣ искати (шукати) правду? стор. 62.

средства безпечности, по ліція і т. д. сама держава звернула, самовладна і зглядом таких справ церков стоїть осторонь так довго, доки через сі строго державні справи не порушають ся прикази божі. З другого збоку в таких ділах, що є строго релігійної природи, як приписи зглядом уділювання сьв. Тайн, проповідане християнсько-католицької науки, духовне судовласте-юрисдикция etc. є церков незалежна від держави і державна власть не забирає в таких ділах голосу; вона не мішає ся. Но багато є „мішаних“ справ, себ-то таких, що суть рівночасно церковного і світського характеру, прим. супружества, обсада єпископів, фундації і т. п. як-же такі справи укладають ся? На те відповім словами Папи-філософа, Льва XIII-го так: „В таких речах, що... з різних причин належать до церковного і державного обсягу діланя, хоче церков, щоб було згідне відношене між обома властями, щоб тим чином уникнути спорів погубних для обох сторін“¹⁾, значить, церков хоче згоди, сьвятого спокою. — І як раз за для сєї цілі, щоб була згода, католицька церков закладає в різних державах (поперед всего такими, де католицька церков має перевагу) так названі конкордати, себ-то обопільні умови між церквою а державою, в яких означають ся як найдокладніше круг діланя церкви і держави саме в таких мішаних речах“ і на сю ціль поставляє римська Столиця при дворах державних володарів своїй нунції, інтернунції, апостольських делегатів, послів, що мають чувати і берегти прав католицької церкви в дотичних державах. І хоч австрійський прим. цісар має при вілей репрезентувати чи іменувати єпископів (ей такі капітули, що самі вибирають собі єпископа), то однак не трапляють ся такі случаи, щоб на єпископський престол саджав цісар таких людей, що не є пожадані римською Столицею; лише Рим і Відень укладають ся між собою так, що й ввек ситий і ко-за ціла... Впрочім, австрійський прим. цісар мусить після конкордату²⁾ засягати при іменованю єпископа також опії, ради, єпископату (бодай архієпископа чи митрополита) даної провінції (Antistitum imprius comprovincialium consilio utitur).

1) Енцикліка „Dilectum Mui“, із дня 29 юнія, 1881.

2) Гл. Dr. Simon Aichner, Compendium Iuris Ecclesiastici, Appendix, Concordatum Austriacum, art. XIX.

(Дальше буде.)

В друкарні „Свободи“ можна дістати „Помяник померших душ“ — ціна 10 цнт. примірник.

Протокол і Заява Руского Народу від Церкви св. Ів Хрестителя в Детройт Мічиген,

з дня 9 Априля 1908 р.

О. Євмеліян Бурік, гр. кат. руский сьвященник з Cleveland, Ohio, яко запрошений тамешними парохіями, аби з ними і з їх церквою перевів діло і докінчив справи отворив за сідане молитвою „Царю небесний“. Народу, помімо того, що то був робучий день, згромадилось 100 людей. На дочасного секретаря був покликаний Михайло Бабій, руский гр. кат. дяко-учитель з Клівлянд, Огайо.

О. Е. Бурік запитуєсь вібраних, чи они суть правдиві гр. католики, чи шиматики і чи они узнають нашого Владика, Пресьвященного Стефана Сотера Ортинського за голову, чи може шиматицког Платона, російско царославного єпископа? Бо о них вже давніше розійшлась чутка, що всі перейшли на шизму, та що в парохії вже дійствує царославний батюшка.

Зібрані одногласно відповіли, що они все були Русинами і ревними гр. католиками, свого Владика Е. Стефана Сотера Ортинського узнавали і узнають за голову своєї церкви, що москалями ніколи не були і ніколи не будуть, від своєї гр. кат. віри і народности ніколи не відступили і не відступлять. Дальше: Що в їх парохії найбільше два чи три вихованків з під омфора о. Обушкевича і заражених Гладиковим багном та ті на тоє тягнуть, що они то найпідлішим підступом хотіли церков загартати в свої нечесні руки, они самі царославного батюшку спровадили. Они самі его вигнали, а усі чесні люди цілком до їх справ не мішались.

Контрактор, п. Никола Стефанський, Русин, гр. кат. віри, забирає слово і витовковує, як справа маєсь. Говорить, що він сам тую церков збудував за свої гроші, і він церков передасть на громаду, значить, спродасть ею за \$4,900 00, словом: чотири тисяч девять сот дол. з тим надміненем, що до суботи, т. е. до 11-го Априля с. р. жадає 500 дол., а за два місяці почавши від 15 юнія 1908 р. жадає 200 дол., що разом зробить 700 доларів. Зібрані одногласно пристали на тоє і церков купили від контрактора.

Дальше почалась дебата звідки взяти гроші на тоє, і по коротких нарадах ухвалили складку на тую ціль. І так, помімо того, що тепер так тяжкий час на гроші, посилались жертви.

По 5 дол. жертвували: Михайло Новесьо, П. Ладіла, Ст. Горак, Гр. Павлюк, Д. Радовец, Ів. Гарко, П. Кіт, Ілько Горак, А. Корило, Ів. Сологуб, Ол. Ференц, Ів. Небесьо, В. Кміціньський, Д. Паловец; по

3 дол. жертвували: Ст. Мідзян; по 2 дол. жертвували: Гр. Грубас, А. Панас, О. Логуш, Павло Злочовський, Д. Паславський, Ник. Захарчук, Мих. Соловський, О. Крохмальний, Анд. Вовк, Юрко Федор. Разом зібралось 93 00 доларів. Дальше згодились на тую ціль пожичити слідуючі: П. Пуцало 200 00 дол. і Юрко Федор 180 00 дол. Сума разом зробить 473 00 дол., решту що не стає до 500 00 дол., мають сколектувати межі парохіями.

По тім зачав ся вибір церковного комітету, до якого вістали вибрані:

Василь Кміціньський прде.
Гриць Павлюк секр.
Стефан Горак касієр.
Мих. Соловський заст. прд.
Юрко Федор заст. кас.
Дмитро Радовец
Петро Пуцало
Михайло Небесьо
Никола Стефанський

колектори.

Іван Сологуб
Ілько Горак
Іван Братусь
Іван Злочівський
Никола Сьвітлицкий
Гриць Михалішин.

Ухвалено чим скорше пстаратись о свого сьвященника, якому парохія годить ся платити 80 00 дол. місячно і мешкане. Вкінці громада заявила, що свою церков і церковний маєток передає в руки Іх Преосьвященства, рускому гр. кат. єпископові Стефанови Сотеру Ортинському. Яко вірні сини своєї народности і віри піддають ся під омфору Іх Преосьвященства.

Ухвалено, що діло має бути докінчене на корті, а документи будуть заслані до Владика. По засіданю о. Е. Бурік записав кураторів і колекторів в церкві. Вкінці о. Е. Бурік підніс многолітєвє нашому Преосьвященному Владичі, та кількома словами представив вібраним які тяжкі часи переживає наш Владика, заохотив до праці і борби против ворогів, аби не упадати на духу. Тримайте ся всі як один, горив о. Е. Бурік, а уповаю на Всевишнього, що наш Владика переможе неправду та перейде через тую житейську путь.

Вороги Владика тепер лякують, радують ся, що можуть ему докучити, но прийде час, що ті вороги будуть понижені, а тогди буде їм на погибель.

По відспіваню многолітєвє нашого Владика з великим одушевленєм ровійшов ся до мів. Радувались, що могли повиганяти вовків з межі соборами і лайдацкими штучками хотіли і старались їх пожертви. Однак тая зловбна робота тих трох в чорносотенної кліки істєнно руских посямилась.

Дано в Detroit, Mich. дня 9 Априля 1908.

Рев. Євмеліян Бурік, клівляндський гр. кат. сьвященник.

Василь Кміціньський, прдедатель.

Мих. Соловський, заст. прдедателя.

Стефан Горак, касієр.
Григорій Павлюк, секр.
тар.
М. Стефанський.
Дмитро Радовец.
Юрко Федор.
Михайло Бабій, секретар засіданя.

(печать).

Р. С.

При тім не завадить обяснити яснійше і докладнійше про справу Детройтської парохії, най знають і судять чесні люди тих твійордо абщерусских крестян, та з якими чесними крестянами стоять в звязи російско-царославні батюшки, а особливо якими способами і штучками они ширять свою пропаганду царославія межі нашими людьми. Тому ж то я обширнійше цілу справу опишю, як мені донесено. Бо гріх був би замовчати про таку підлу роботу наших перекінчиків.

В Детройт, Мічиган, зачалась організувати гр. кат. парохія ще минушого року, з весною. Контрактор, Русин, гр. кат. сьбряду п. Никола Стефанський порадившись з людьми, зачав будувати церков своїм коштом, притім зачалась збирати колекта. Говорять, що наколектували около 600 00 доларів. З тих грошей аві сліду. Церков зачертерована на St. John greek cath. Church Congregation. Отже на початку то все йшло по Вожому и по людски. Наколи стала церков готова, пригостив до Детройт знаний вже давнійше вихованок о. Обушкевича в Jersey City, коли то татунце там гостили та після його слів навіть були у него довший час на борті. Усе пішло на виворіт.

Не знаю, що ему татунцю Обушкевич такого злого зробили, однак він проклинав їх, та клав на їх стару голову, що сохрани Боже. Може за борд не заплатили? Чи що, не знаю?

Так отже той патрійот, хитрий як лис на кури, аби дещо позискати від царославних батюшків аби від еп: Платона, гадав, що дістане ордер за свою підлу роботу. Зачав людей вводити в блуд та старав ся всіма силами перетягнути на царославіє. По перше удалось ему звести контрактора тим, що Еп. Платон всі гроші заплатить ему, если церков передасть на него. А одного сальоні ста і ще двох людей тим затуманив, що они дістануть за дармо сьвященника, що нічого не будуть платити на церкві і т. д.

Контрактор був ласий на гроші, так собі погадав: Добра річ дістати разом всі гроші, а ще в такий тяжкий час. А як люди не схотять тої церкви, то я їм другу збудую за гроші. Оба хитрі були, нічо й говорити. Но они гадали своє, а ту сталося цілком противно.

Так щож они роблять? Порадилися і написали до батюшки Капанадзого в Клівлянд, Огайо, віби якусь

взяву, що, мовляв, ми всі добровільно йдемо під Російське царославіє, під Російський кнут, і нагайки козацкі. Батюшка Капанадзе ні сіло, ві пало, зараз гайда до Детройт мовби яких поган наворотити на істєнно християнську веру.

Знов Детройтські хитрі „Боруховці“ та „псувачі“ оголосили по польських газетах, що то їби наш сьвященник має приїхати, яко го вислав Преосьвященний Владика Сотер Ортинський до Детройт на парохію. Одже на таке чудне оголошене множество народа згромадилось коло церкви, бо кождий рад був бачити свого сьвященника. Но дуже обманулись, коли ввійшли до церкви, а в церкві не їх сьвященник відправляє, але якийсь москаль з боролою. Нарід збаламучений і огірчений вернув назад з церкви одні до костелів, а другі домів, бо о царославній батюшку ніхто аві чути не хотів. Коли тим виродкам не пощастилось тепер і батюшка Капанадзе з нічим, як приїхав, так і відїхав, то тоді они ужали другого, найпідлішого способу, який може лиш бути. Запросили они Російсько царославного Єпископа Платона — а в газетах польских знов оголосили, що приїде Преосьвященний Єпископ Стефан Сотер Ортинський і буде мати архієрейську Сл. Б. в церкві. Нарід знов згромадив ся і то не лишень Русини но і другі народи, як англіки, поляки, і др. що хотіли бачити свого дорогого гостя. Но ту знов грубо обманулись бо вмісто свого Владика увиділи бородатого Платона з его посіпаками, та галицкими кнуто-поклонниками москалями з під Горлиць. Бракувало се лиш Боруха з Ольшаниці і Гладика з Лосі. Ті два чогось не приїхали помімо того, що були покликані на тую на раду.

Ввійшли до церкви. Еп. Платон щось пообзирав церков чи може де дір нема, але відправи жадної не мав, щось пагаваріл з своїми настоящими і відїхав, а їм в дарунку лишив ось що: Батюшку Василева, котрий недавно був даком в Клівлянді.

Н 66

Батюшка Василев прсбує в Детройт всего 4 місяці в контрактора на борді, і був би може до сего часу там киринов ще, але контрактор видів, що люди до церкви якось цілком не йдуть, колекту віхто не платить, Еп. Платон і Капанадзе гроші не дають, взяв і батюшку прогнав з парохії на сто вітрів. І от такий кінець став ся царославній місії в Детройт.

Дня 2 априля с. р. прибули до нас Cleveland, O. два делегати, послані від Детройтської парохії, Василь Кміціньський, і Ст. Горак, та троєи О. Е. Буріка, аби той конечно приїхав до них зробити якийсь лад. О. Е.

Бурік, коли довідав ся як річ маєсь, з великою охотою приобіцав, що на 8 Априля приїде до них і що з ними діло поведе

Наколи московські кнуто-поклонники довідались, що О. Е. Бурік має приїхати до Детройт переіпроводити справу в парохії, духом телеграфують до батюшки Капанадзого, аби він сей час приїздив — бо їм капут. Розумієсь, клівляндський батюшка, вибрав ся сейчас аж на 4 дні, спасати царославіє в Детройт. В неділю д. 5 априля відправляв не в дома, але в Детройтській церкві контракторській. На проповіді наказував конечно переписати церков на Єпископа Платона бо уняти заберуть. В церкві було щось 15 людей — було двох трох хрунів — а решта сербів. Контрактор все стояв при своїм: хотів грошей і тогди доперва він церков передасть а инакше ні. Батюшка покрутив ся ще по Детройт і відїхав до дому без нічого.

Настоящі і вихованки О. Обушкевича пустили поголоску, що они церков вже купили від контрактора; хотіли тим нарід збаламучити. Однак то все було лиш пуганство і брехня. Бо як ми приїхали до Детройт о 6 год. вечером 8 Априля, то на нас чекало скілька людей — і контрактор, п. Никола Стефанський на дилі, котрий заш-вив о. Е. Буракови що церков не єсть передана в руки царославних.

Того самого вечера згромадилось багато народа до церкви. О. Е. Бурік відправив Акафист до І. Хр.

На другий день по Службі Б. зачав ся мітинг парох. Мітинг відбув ся в найбільшій порядку — оден вихованок о. Обушкевича скакав аж му піна з уст скакала, гадав що розібе мітинг. Та се ему непощастилось бо люди викинули го з галі і мітинг докінчив ся хорошо як на се вказує протокол. Контракта і „протокол“ з мітингу суть заслані на руки Іх Преосьвященства Стефана Сотера Ортинського д. 14 цвітня 1908 р.

Так одже підла робота настоячої твійорди в Детройт скінчилась ся посрамленієм, а правда поборола неправду.

Тепер читайте і осудіть шановні читачі „Свободи“ тую підлість і безхарактерність вихованків о. Обушкевича. Они на силу хотять нас винародовити, подібно як в Галичині депутат Марков грубо збрехав в парламенті, що в Галичині живуть не Русини, лашень Москалі. Так само переконайтесь, якими то штучками царославна місія ширить Російське царославіє межє нашими людьми — і з якими то чесними людьми они братають ся. Ну! Щож тепер? Гаспадінове Боруха, Джарзесітскі „Псувачі“, і ко. від „Правди“. Чи скажете тепер що Бабій знов по паному написав о ваших ділах і подвигах?

М. Е.

„SWOBODA“

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly

published every Thursday at
44 Hudson St., New York, N. Y.

Published by

Ruth. Publishing & Exchange Co

Anth. Cukrowskyj, editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on
application.Entered as second-class matter
December 21, 1906 at the post
office at New York, N. Y. under
the Act of Congress of March 3,
1879

„Свобода“

Щопись для руского народа в
Америці і орган „Р. Н. Союзу“,
виходить що тижня в Четвер і
коштує:в Америці на 12 місяців... \$2.00
в стар. краю на 12 місяців \$2.00
в Америці на 6 місяців... \$1.00Оплатувати газету треба все-
гда з гори.Гроші треба посилати в ре-
дистрибуційні листі, або через
експресовий, або поштовою по-
сылкою (money order). Money
order, то є карточку, котру дїста-
єте від поштаря або агента на
експресовій офісі, пішліть нам,
і без того ми не годні грошей
дїстати.

Адрес:

„SWOBODA“

184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.Хто хоче, щоби его адрес змі-
нили мусить подати нам, крім
нового, також свій старий адрес.Страшні наслідки без-
правного гнету.Дійшла до нас вість, що намі-
сник Галичини, граф Потоцький,
зібрав забитий студентом, Русин-
ом, Мирославом Січинським.
Як сей поступ осудять народи
європейські і поза європейські, ми
сепо поки що не знаємо, але то,
що знаємо, можемо сміло виска-
зати.Хто небудь з нас слівив бодай
крихітку за розвитком життя Ру-
синів в Галичині сей мусить
признати, що їх положення полі-
тичне є дуже невідрадне. Поля-
ки хочуть відбити на рускій шкі-
рі всі потрачені свої права в Ні-
меччині і в Росії, та вибудувати
Польщу на корінно рускій зем-
лі. Способи, якими сні до сего
забрали ся, переходять всячі гра-
ниці. Передусім треба нам зна-
ти, що Русини в Галичині мають
загавантовані урядом австрій-
ським такі самі права, мають (на
папері) таку саму конституцію
що і Поляки. Та Поляки дїбра-
вши ся до власті, нехтують зовсім
конституцію дотично Русинів,
неначеб она було тільки для По-
ляків. Найперше відмовили прав
рівності рускій бесіді, і консе-
квентно не допустили її до уря-
дів автономічних, а опісля пово-
ли втискали зі шкіл, підсуваю-
чи на силу Русинам язык поль-
ський. Руских учителів засила-
ють на мазури, а восточну Гали-
чину обсаджують польськими.
Дійшло до того, що по селах ру-
ських зводили ся формальна бор-
ба о язык викладовий руский,
в котрій то борбі всегда Русини
програвали. Чому? Бо ціла Рада
шкільна округна є польська, на
чолі котрої стояв все староста.
Апеляції до ради шкільної крає-
вої оставали безуспішні, бо там
знова на чолі стояв памісник для
Галичини, Поляк. Остатє еще Ві-
день. Но з Відня за впливом
польським відсилено Русинів догалицького сойму, де знова ріша-
ли самі Поляки, Вовкам поручу-
вано боронити овець перед вов-
ками. Крик розпук Русинів лу-
нав перед цілим цивілізованим
світом, однак і тут Поляки, на
глум всякій правді, опять інфор-
мували Європу, говорячи, що
Русинам дуже добре під ними,
як ніякому народові на світі. І
справді чогож би мали нарікати
Русини, наколи на 3 мільони на-
рода мають аж 5! (словно п'ять)
гінмазій а жадного університе-
ту, а Поляки на стілько само лю-
дей 50 гінмазій і 2 університе-
ти! Ся несправедливість тим яр-
кійша, що сей бідний Русин пла-
тить податки і більші як Поляки
і за свої гроші не сміє домогати
ся рівноуправи. Вся справа
шкільна в руках польских, Руси-
на не пропускає в рівній мірі до
участі в заряді шкільнім, хотяй-
би і не знати що робив і більше
спосібним був від Поляка.Тая насильна пресія, се ополя-
ченє шкіл, а при тім насмішки
і кпини з Русинів по школах
польских, а навіть в університе-
ті, викликували кількоразову бу-
чу на універстеті. Та конець тих
буч був такий, що Русини мусі-
ли опускати універстет, або го-
лодувати в криміналі, а Поляки
дальше своє робили.Такий спосіб трактованя Руси-
нів дотично шкіл зовсім природ-
но викликав велике обуренє в
молодечих, палких серцях уче-
ників і они готові були стати до
всякої борби за права свого на-
роду і свої бесіди. Кождий мо-
лодець скінчивши універстет
серед такого понизження і під та-
ким обухом, не забуде ніколи
той кривди, якої він зазнав че-
рез весь час своїх студій під По-
ляками.Но на тім не конець Свідом-
ий Русин, інтелігентний по-
сильний школи, входить в сті-
ність з народом руским і там до-
перва доучує ся того, чого немає
спосібності пізнати в школах.—
Щож то за нова наука? — Стра-
шна! — Він пізнає цілу махіну
польську яка працює на всіх по-
лях життя політичного лише на
знищенє Русинів, або над пере-
робленєм его в Ефіялітів в зрад-
ників власного народу!.. Він пі-
знає роботу польских панів по
руських селах, їх економів, ди-
ректорів, писарів, лісничих, та
всякої панської сволочи, котра
увирає ся поміж нарід і демора-
лізує его, убиваючи в нїм всі чув-
ства людяні Він чує польских
ксьондзів по костелах, як они
вваблять Русинів до себе, висмі-
ваючи наш обряд і віру. Він ви-
дить, як польські законники осі-
дають по руских селах і під
плащом побожності ширять
польського духа між рускими
дїтьми, а польські єпископи хва-
лять їх за се. Він видить явні агі-
тації, розбої і безправство старо-
стів польских, їх глузуванє з
кардинальних правил справед-
ливости, він видить поведенє вся-
ких комісарів, писарів і вїтій,
спеціально до того вибраних.
Ціла махіна повітова працює
над убитєм Руси на єї рідній зем-
лі і над нищенєм свідомих о-
дичи між народом. Средства
до тої роботи не менше страшні
Переслідуванє на кождім кроці,
карп грошеві безнастанні і не-
справедливі, стяганє податків з
перед 10-ти літ ніяк неоправда-
них, насиланє жандармів і му-
ченє людей доносами, тяганє без
настаннє по термінах і каранє а-
рештамент, одним словом цілі се-
редовичні тортури, лїг чоловіка
і найвірнійшого і найпокісній-
шого зводять з рівноваги і по-
пихають в розпук. Реакція про-
ти сего не можлива. Донесенє то
все до намісництва, то значить,
щось кинув камінь в глобоке о-
зеро, котрого дно болотнисте.
Шкода навіть часу і паперу об-
тім писати, бо намісництво або
не відповість або за 4 літа дасть
відповідь як ти вже знищений
грозитою спочив у могилі, або у-
тік за море, до людей чужих. Ітака система проти Русинів ста-
ла системою по цілій восточній
Галичині і триває уже літа. Від-
часу до часу довідує ся світ для
відміни, і про пролив руської
крови. Діє ся се підчас виборів
до парламенту і сойму. Як ті ви-
бори відбувають ся, сего ніхто
не годен описати і наші читачі
знають се гаразд. То чистий ка-
нал деморалізації, розлятий по
Галичині. Піянство, перекуп-
ство, насильства, розбій, жандар-
ми, войско, крадіж, шахрайства,
одним словом всі злочини ужи-
вають ся безкарно польськими у-
рядниками, аби лишень не допу-
стити Русина на посла до пар-
ламенту або до сойму Св'ящен-
ника руського побити і покерва-
вити та замкнути до арешту зна-
чить тільки, що пса нагарадати і
замкнути до буди. Кождого сви-
домого Русина інтелігента пиль-
нують жандарми як ока в голові,
і кажуть кождому сидіти тихо, а
наколи не хоче, з багнетом в гру-
дах віддасть з душею послідній
свій голос. Польські гієни ро-
блять, що хочуть і як хочуть, бо
на то все єсть апробата від намі-
сника, який навіть нагороджує
за шахрайства.Чи ж не може чоловік збожево-
літи, дивлячи ся лише на се, а
щож доперва беручи участь яко
громадянина в виборах?!От примір такої страшної де-
моралізації перед нашими оч-
ма. В часі виборів до парламен-
ту тому рік Русини добували
всіх сил, щоби вибороти собі
бодай частину належних ся їм
послів. Всі свідомі одичиці, а
між иншими і брат Мирослава
Січинського, пішли в нарід і на-
кликували его до солідарности.
За се дістав ся молодий хлопець
до в'язниці, де довго сидиць в
слідстві стратив здоров'є і осла-
бив собі очі так, що грозила ему
сліпота. Відний чоловік страє ся
на саму гадку, що стратити раз
на все світло денне і з розпук
відобраз собі житє. Его брат, Ми-
рослав, той сам, що забив намі-
сника, безперечно відчув глибо-
ко у своїм серці смерть брата,
спричинену в'язницею і то не-
справедливою, а знав добре, що
жерелом тої кривди був сам на-
місник, що позволив своїм уря-
дникам безкарно тлумити Руси-
нів в часі виборів. В недовзі ба-
чив опять як жандарми в білий
день запняли аж з багнети в груди
безборонного Русина, який
домогав ся лишень справедливо-
сти вибору до сойму. На впослі-
док знав докладно як намісник
кинув під ноги розпорядженє
міністра Бека і позваляв на не-
мислимі насильства на Русинах
вчасі виборів до сойму, і тому
волів згинути, як на такі лайда-
цтва дальше глядіти. Но наколи
би згинув був сам, ніхтоби за
ним і не гавкнув, а Поляки ра-
дували би ся, що менше одного
борця за справу руску. Та не
так ся стало. Сей молодець поста-
новив вислати вперед на другий
світ того, на котрого стільки
сліз покривджених Русинів упа-
ло. Сей молодець, не анархіст, як
ложно російська служниця напи-
сала (Dennik Slowiansky), але
сей молодець походив з замож-
ної фамілії, се син священника,
посла до Ради державної, вихо-
ваний добре, і лише один мав
грих: що горячо любив свій на-
род. Сей молодець не міг зрозу-
міти, длячого намісник плюнув
на всі розпорядженє міністра Бе-
ка дотично Русинів, длячого по-
зволив своїм урядникам на ша-
храйства при виборах, длячого
казав замкнути его брата до в'яз-
ниці за то, що він Русинів зби-
рав до купки і казав ся тримати.
через що марно пішов зі світа,
длячого Русини мають бути ігра-
шкою в руках намісника і під-
стїлкою та погноєм для Поля-
ків, длячого не вільно Русинам
розвивати ся і жити своїм житєм
на своїй землі, маючи ті самі
права, що Поляки?От стілько ми знаємо і можемо
сказати в данім випадку. Мура-шка, хоть яке слабе сотворіне,
однак надоптана велитною но-
гою чоловіка обертає ся і жалить
і боронить свого істнованя. Годі
правди діти. Польська господар-
ка в Галичині, се одно пасмо
гнету і несправедливости, розбо-
їв і насильства. Всі легальні спо-
соби оборони бідного народу
зістали вичерпані. Русинів збу-
вано іронічним сміхом і обкла-
дано згрідлими епітетами,
скільки разів они допоминали ся
легальними способами справе-
дливости. Такого ряду як в Га-
личині нема на цілім світі, тому
і не диво, що струна злочину пе-
ретягнула ся і пукла.Ми об'єктивний факт морду
не похваляємо, однак і не може-
мо кинути каменем на ту одичи-
цю, що в розпукі, не знаючи вже
ніщої дорожати ратунку, хватає
ся крайного вчинку самооборо-
ни — насильства!..„Плачу ся і ридаю,
єгда помишляю
смерть.“Ої слова сміло можна
застосувати до Головного
Урядників гід „славного“
„Соединенія“, котрі пла-
чуть, пліхохають і ридають,
а то з причини Конвенції,
котра має ся відбутися в Маю,
і котра може не одного
з них звільнить від тої тяж-
кої праці, котрою перета-
жений був (а також і єсть)
через кілька „каденцій“
свого урядованя.Але пани урядники від
„Соединенія“, як також і
від его органа „Ам. Рус.
Вістника“ не дуже раді би
розлучити ся зі своїми „віч-
ними“ але легкими і по-
платними урядами. Тому то
ударили они на „алярм“
всі дзвони: Плачуть і ридають,
просять і викали-
вають всіх і вся, щоби не
вибрали і не вислали на
Конвенцію тих людей, ко-
трі перетяли би китку їх
життя, то є панованя (себ-
то „заштаповали“ їх
в урядованю), але щоби
вибрали лиш самих таких,
котрі не зроблять сеї „пас-
куди“, а постоять не „l'em
na ves nasoho „Sojedineni-
ja“ ale aj cal'ho nasoho
uhro - russkoho naroda, (чи-
тай: „nasoho Joanna Uhrina
і всеєй takych).
Понеже добрий успіх
Конвенції залежить також
і від того, якого „убіжде-
ня“ єуть делегати, тому то
Гол. Уряд „Соединенія“
отпоручив во вниманіє
воім Братствам ось таке по-
ученіє а вглядно умовія:1). Щоби вибирати на
делегатів лиш тих людей,
котрі вмють читати і пи-
сати (може „l'em“ по ма-
дарски?).
2). Котрі єуть доброго
характера (чи такого як
Жаткович?) не „соціали-
стичного или Украинско ра-
дикальних засадь прин-
ципов“.
3). Котрі єуть ситизена-
ми і
4). Старшими членами
Братства і „Соединенія“, а
то длатого, бо після гадки
Mr. Uhrina, лиш ті „злу-
мють зовсім докладно
характерь и бу-
душность „Соединенія“ (бу-
дуть дивити ся „l'em“ че-
рез пальці на їх плігову
роботу, так як до сеї пори
и не дають ся звести вся-кими об'єктивними слова-
ми і т. я.Отож щоби не дати ся
звести тими об'єктивними сло-
вами Mr. „predsedy“ зму-
шений взяти за перо і
написати пересторогу, а
властиво сей повлик до
всіх членів належачих до
„Соединенія“, так Русинів
в Галичині, як і до вас
Русини з Угорщини, вгляд-
но до всіх тих, котрим ле-
жить на серці добро нашо-
го Руского народа, нашої
Св'ятої Віри і нашої цер-
кви.

Руский Народе!

Чи чуєш наругу і глум?
Чи єще довго будеш дер-
жати ся тих непрошених
проводирів, котрі запану-
вала над Тобою і ведуть
тя в бездонну пропасть?
Та ж ти бідний Лемко і ти
подкарпатський Русине, що-
би ратувати ся від таких са-
мих павок (як Жаткович,
Угрин ітн.) котрі ссали без
милосердя твою кров, там
в старім краю, утікав — ти
від них кілька тисячів миль
і опинив'єсь ся аж ту на
свобідній землі „Washin-
gtona“ однак і ту найшов
такий сам „гаразд“. Але
здає ся мені, що вже
крайня пора попрощати ся
з ними. Тож чес. Брати!
не відтягаймо ся на довше,
бо чим дальше в ліс, тим
більше дров, але власне те-
пер, коли на се найліпший
час, зробім обрахунок з ни-
ми. А се справа дуже лег-
ка. От послушайте як до
неї взяти ся:Кожде Братство прина-
лежаче до „Соединенія“
буде мало мітинг, на ко-
трім буде ся вибирати де-
легатів на Конвенцію. То-
му то нам не можна відтя-
гати ся від сего вибору,
але противно, нам треба
постарати ся о те, щоби на
делегатів вибрати таких
людей, котрі постять твер-
до за нашу справу. Дальше
додаю і се, що кождий
член „Соединенія“, чи він
ситизен або ні, може виби-
рати і бути вибраний на
делегата. Тож не треба слу-
хати тих людей, котрі бу-
дуть говорити, щоби виби-
рати лиш ситизенів, але
сказати їм, що після ста-
тутів „Соединенія“
кождий член може бу-
ти делегатом. Рівно-
часно прошу тих чес. чле-
нів, котрі не чують ся в си-
лі постояти при тім твердо,
чого вимагає добро нашого
народа, щоби не дали ся
вибрати на делегатів і не
їхали на Конвенцію лиш
для „гонору“ а без пожит-
ку. Найліпше буде если не
приймуть на себе такого
обовязку, котрого не по-
трафлять належито викона-
ти.

В кінці раджу і то:

Селиб налі вороги взяли
верх на Конвенції і Кон-
венцію перевели після сво-
єї старої „методи“, на своє
„копито“, то в такім разі
ми, Галицькі Русини, всі як
один муж виступім з „Со-
единенія“. А власне на се
тепер добрий час, понеже
„Рус. Нар. Союз“ в міся-
ць цвітний і маю прини-
має нових членів в віці до35 літ цілком без вступно-
го а прочих за половину
вступного. Добре би було
також, щоби і Братства
приналежачі до „Союза“
приймали нових членів (а
властиво тих котрі всту-
плять в тім часі з „Соєди-
ненія“) без вступного. Тож
звертаю ся еще раз до Вас
члени „Соединенія“.

Повір, бо ворог не спить!

Искренно.

Справозданє зі складок

для вдови і сиріт по бл. п. народ-
нім мученику, Марку Каганци:

Оголошено складки:

в ч. 11 на суму \$10.50
в ч. 12 на суму 56.53
в ч. 13 на суму 20.90
в ч. 14 на суму 25.30
в ч. 15 на суму 25.19
в ч. 16 на суму 5.26
Крім сего жертвували:Гав. Дзядик, Ansonia, Conn. 1.50
о. Данилович 2.00

Разом зложено \$147.18

З того вислано уже:

1) Складку з Шікаго, Іл. 19.48
(гляди число 12-е)
2) Склад. з Йонкерс, Н. Й. 12.25
3) Склад. з Монреал, Онт.
Канада (гляди число 14.) 2.05

Отже разом вислано уже \$33.78

Зіставленс:

Зібрано усього \$147.18
вислано 33.78

Позістає \$113.40

Сю суму, то є 113.40 дол. ви-
слано дня 16-го с. м. за посеред-
ництвом „Банку Руских Емі-
грантів“ на книжочку число 4000
„Красного Союза кредитового“
до Львова з зазначенєм, що сям
малим датком американська
Русь хоч власті хоче отерти
сльози вдови і сиріт по бл. п.
Марку Каганцеві.А в імені тиний замученої жер-
тви шляхотсько польської мафії
кличемо усім жертводавцям щи-
ропоруське: Спасибі!При сій нагоді одна мала ува-
га під адресою наших красних
Редакцій.Наші красні Редакції (в сім
последнім случаю „Діло“) безна-
станно завзвпалють американську
Русь до присягання усяких мате-
ріальних підмог і підпор. то на
фонд боевий, то на будову бурс
і т. д. і т. д. Американська Русь
ніколі не позістане ніколи на подібні
покліки глухою і після своїх
сил і спромоги завсідги кине сво-
ю лепту; в сей спосіб вислано у-
же звідти не одну, дві сотки, але
тисячі доларів. Однак пізніше,
мимо навіть домаганя жертвода-
телів, щоби дотичні органи ста-
рокресової преси подавали так
спис жертводателів як і жертво-
вані суми, дотичні органи нена-
че води у рот набирають. Тому
на загальне домаганє ся амери-
канських Русинів просимо до-
тичний орган в Галичині: Рес-
струйте кождий цент жертви і
кождого американського жертво-
дателя, а се буде мати більшу
вартість від усіх покліків. Ми
не можемо збирати нових жертв,
бо кождий питає: а що стало ся
з попередньою складкою?... де во-
на утопила ся?... Тому просимо
ще раз старокресові органи
присвятити тій справі троха
більше уваги.

Редакція.

Важне для всіх, що
глядають роботи.Здаєть ся, що не всі про-
се знають, що тамторічний
конгрес в Вашингтоні дав
припорученє міністрови
промислу і праці заложити
урядове бюро праці в сво-
ім департаменті під назвою-
„U. S. Bureau of Informa-

tion Distribution" Се зроблено в тій цілі, щоб емігрантам усіх народностей улекшити винайдене робота.

Рівнож задачею цієї інституції є звернути емігрантів з перелюднених східних степів у степи західні та полудневі, де великий брак робітників. До сих пор з сего офісу користають лишень Німці, Жиди і Шведи, а по часті зачнуть і Поляки.

А чиж Русини не моглиб також з сего користати? Так. Се бюро (офіс) існує для всіх народностей і Русини рівнож дістануть там поміч і пораду.

Ся інституція є о стільки добра, що всякі інформації про роботи дістає ся там цілком даром, безплатно. Для робітників бідних, а які згодились ся виїхати кудись на роботу, однак не мають грошей на оплату подорожжя, сей офіс старає ся о се, що потрібну суму грошей на дорогу присилають, однак під тим умовом, що робітник зобов'язує ся по одержанню роботи сю суму ратами звернути.

Головний офіс знаходиться в Вашингтоні, а філія є в Нью Йорку. Шукаючи роботи можуть звертати ся там з запитом особисто, або листовно і то в своїм матернім язичі. Пишучи лист мусить подати ся: своє ім'я і назвисько, кілька літ, якої народности, жонатий чи самотний, если жонатий то де жінка: в старім краю, чи тут, кілько має дітей, кілька літ в Америці, чи є сітїзеном, чим займає ся, якої хоче роботи і в яким стейті.

По робітників звертають ся до сього бюро з цілої Америки, як рівнож і з роботою. Приміром робітник якийсь в Сан Луї просить о роботу. Офіс висилає йому адреса усіх тих з его місцевости, що писали за таким а таким робітником і сей робітник разом з поручаючим листом з сего офісу їде під подану адресу, яко рекомендований урядом дістає роботу і сейчас про се повідомляє офіс.

Де потрібно робітників в більшій числі там висилає уряд спеціального урядника до розслідування, чи там нема страйку або інших яких непорозумінь.

Адрес ньюйорської філії: „U. S. Information & Distribution Bureau, N. 10 Bridge Str., New York, N. Y. — а адрес головного офісу в Вашингтоні звучить: „U. S. Information & Distribution Bureau, Department of Commerce & Labor, Washington, D. C."

Відповідь

г-ну Лезинському,
секретареві церковному
в Скрантон, Па.

В 13 ч. „А. Р. Вістника" в дня 9 цвітня с. р. появилася метрова допис, під котрою підписав ся Іоанн

Лезинський. Що до самої дописи, то ми сьвято переконані, що она не походить з під пера Лезинського — бо в ній ва „зелені" єсьте еще до такої дописи. Вам потрібає було підписати цілий місяць над тим, щоби єї тільки переписати, а щоби написати, то і говорення нема о тім. Однак нам не ходять о те, що ви є сліпим орудієм в чийсь там руках — не ходять нам о се, що вами як мітлою вимітають всілякі бруди та гниль. Ми мали спосібність переконатись, що ви до сего як раз надаєтесь та що така робота як раз ляжить вашій персоні. Ми не гадаємо вас від сего відволікати, бо знаємо, що є на сьвітї одно сотворінє, котре, щоби не знати кілько разів мив, то оно все лізе в бо лото.

Ми віримо, що ви з Галичини, а се тому, що ні где на сьвітї такі сотворіння як ви, не виводять ся, лише в Галичині. Однак ми гадали, що Америка з вас зробила чоловіка, а ту, як самі признаєтесь, мимо п'ят найцятлітнього побуту у ній, все остали вірним оком галицького Микити.

Чи через се, що ви з Галичини та булисьте в парохії чисто галицькій, має ся вірити, що ви безпартійний і безсторонний? Ми вам віримо то, що дальше говорите: „що маю на серці то кладу і на папір". Як не знаєте, то ми Вам пригадаємо, господине, приповідку: „Що у дурного на гадці, то і на язичі".

Не будемо ми розводитись над заслугами о. Яцковича, котрі ви виказали в своїй дописі. Що робив о. Яцкович, то належало ему робити, бо тим сповняв свої обов'язки. Того ему ніхто не відмовляє, але що більше і хвалить ся. Однак коли возьме ся на увагу его добрі і злі діла — то ті другі переважать. А щоби він зробив аж щось так великого, щоби перед ним темніли всі его злі сторони, то того — нема. Ви носите о. Яцковича під небеса в своїй дописі, а властиво підписалисьте ся під такою дописею через когось написану, то те не без користі. Ви се робите ради страху, щоби не стратилисьте ласки у о. Яцковича, бо зі стратою єї — пересталисьте бути председателями та записниками в різних сполках, а то ваш недільний заробок, котрий вам більше доходу приносить, аніж віска та пиво, яку роввозите поміж народ та намагаєтесь до п'ятики. Ми знаємо о тім, що шкода з вами говорити, бо ви і всему тому заперечаете, так як другий раз заперечаете першу допис в „Свободі" написану „парафіянами" (а не „парафіянином"). Підвдзвін, а чорт в клепало, так і з вами. Публично вам говорилисьмо, щоби сьте дали докази на то, що то все неправда, а ви на то якось не годні здобутись і

кличте тільки, що неправда. Ді брє! Чому неправда? Скажіть!

Дальше говорите, що допис та приносить ганьбу цілій парохії. З якої причини г-не секретар? Чому, що вийшли на верх всі „зделки" о. Яцковича? Допис не чіпала ані церква ані парохія, але виказала брудні діла о. Яцковича, котрі не мають ніякої зв'язи з парохією. Щоби себе перед людьми закрити, заслоняєтесь присягою. Чи ви г-не присягали церкві та парохії, чи попови? Гадаємо, що ви на стілько знайдете еще розсудку в своїй задофаній незгвиниці, щоби сьте розізнали, що є діло церковне або парохіальне, а що є чисто о. Яцковича! Ви кажете, що то все одно. Добре! То та кож хто нападає нашого Вар. Епископа, то також чіпає церков. Чому вам замкнуло тую вересклицю вашу хавку, чомусьте осліпли і оглухли на ті підлі, нікчемні, лайдацькі, штубацькі лайки на того самого Епископа, перед котрим на коліна клякалисьте та до ніг падалисьте перед кількома місяцями. Тоді ви, г-не, були самі господарем своєї роботи, а тепер господарює нею о. Яцкович.

О рабе, рабе нікчемний! І ти сьмієш вступати против тих людей, з котрих жиєш — котрих кєрвавцею годуєш ся. Гадаєш, що такого задофанця, як ти, буде хто поважав. Знай, що то все до часу, а колись кончить тебе як пса і проженуть від себе. Інакше на сьвітї не буває з людьми такими як ти, з такими безхарактерниками, перевертнями. І ти чоловіче за своєю дописею читав в слові від редакції то, що провиляють твою мову „польско-русанским жаргоном" і ти на то дивив ся і чуєш то, що твій найдорозший скарб, той скарб, котрий вляла в тебе твоя мати, ту мову, котрою ти послугував ся в дитинячих літах, котрою ти будучи в краю і тут слав мольби до Всевишнього, котра тобі повинна бути над всею найдорожшою — плюгавлять та жаргоном називають, а ти до тих людей горнеш ся та за юдин гріш себе продаєш. О помийте недолюдку матір катувати!

Знаємо о сїм, що шкода перли кидати в болото — шкода і до вас говорити. Ми маємо в Бозі надію, що прийде час, коли опам'ятаєтесь, але буде „за півно".

Правда ваша є, що нарід жие з собою в згоді Жие і жити буде, бо він не такий як ви. То що ви говорите про бунтівників, то все неправда. Звете декотрих сьмітем, брідотою; ми сему не дивуємось, бо судите кожного чоловіка після себе. Колись тоє сьміте, брідота були „rogadiospumі parochianami" у вас. Чи не правда? Був час, що ви нашої помочи потребували, та коли ми вас допомагали,

то тогди було все „all right!" Тое було колись, але тепер вже так не буде. Не можемо на дальше бути сліпими, бо кождий видить до чого ваша робота веде. Самі вповілисьте нам війну. Самі піддєслисьте ключ: „Вон з поляками", а ваш сивоволосий крикун в церкві, в домі Вожім сказав такі слова, котрі годі тут повторяти. О, ви побожні фарисеї!

Если лежить вам добро парохії і церкви на серці, то чому задля інтересів о. Яцковича роздвоюєте парохію? Чи не ліпше вийти одній особі з парохії задля успокоєня тисячов народа? Знайте, що ви вашою обороною о. Яцковича допровадите парохію до упадку, а наколи доходків забракне, то і о. Яцкович наживає цятами на Скрантон, а вам чесні угорські Русини дадуть „кіка".

При кінці питаємо ся, кілька між вашими 104 підписами є правдивих підписів, а кілька таких, що люди підписували ся на „салун", а ви їх умістили під дописею, кілька є таких, що цілком не підписували ся, а суть і такі, що вже давно у старім краю і також недорослі, що і цента колекти не дада? Видко що ви укладали підпис парафіян як польські шляхтичі виборчу лісту в Галичині — наколи з нашого боку можемо вам показати 1000 підписів легальних, вібраних без жадного шахрайства і агітації. Скажіть тепер хто бунтівник?

За комітет галицьких Русинів в Скрантон, Па.
Гр. М р и к а л о, прдс.

Допись.

Hazleton, Pa. № 6.

Не маю я много вільного часу, щоби прочитати газету порядно, бо, як то кажуть люди: „ніч майнера з хати виганяє, ніч приїдає", а вже писати до газет, то річ для майнера майже немислима! Та я, коли пишу до „Свободи" тих кілька слів, то певно не з нудів, не для забиття часу, а просто для того, щоби людям отворити очи, та показати на прикладах, як то „Russk. Am. Wist." безлично, бреше. Кажу: безлично, бо такі брехні писати, які написав Р. А. Вістник у своїм 12-ім числі с. р. з Hazleton № 6, потрафить хіба орган русс. кат. Соєдиненія!!! Американські Русини можуть безпечно вляти правдомовність Вістника у проповідку: „бреше, як Русско-Американський Вістник!"

В дописи „Вістника" ч. 12. з Hazleton № 6 нема ані одного слова правди. Неправдою єсть, що: „на dniach uprazdnila sa čisto uhro-ruska farnosc a sice v Hazletoni, Pa. на № 6, бо кождий чоловік, котрий знає нашу „farnosc", мусить признати, що она (farnosc) не єсть чисто „uhro-ruska" але в половині угро-галицька. Хіба, що хотів би мати таке чоло безлично, як той, що писав новинку до „Вістника" і сам „Вістник", котрий згадану брехню помістив. Неправдою єсть, що наша „farnosc uprazdnila se — бо наша „farnosc" завдяки uhro-ruskej господарці кураторів угорорусских мала в протягу 6 тижнів, словами шістьох тижнів чотирох парохій! І так о. Новака, о. Николаєвича о. Сабова і теперішнього, котрого

назвисько наші замотелічені куратори тримають в тайні, бо кажуть, що теперішній о. парох єсть дарунком епископа Гобана, на котрого церков єсть записана (є ним о. В. Шуба як хвалить ся А. Р. В. в числі 13-ім — Пр. Ред.)

Безлично неправдою єсть те, що люди не пустили (замкнувши двері) отця Николаєвича до церкви, бо от. М. приїхавши в суботу і впроваджений кураторами до церкви, відправив ветірно, на другий день на Шейтан мав Сл. Божу, а потім в Газлетоні і доперва, коли довідав ся, що на мітингу того самого дня крикнув Никола Голій: не rozumimyo teho rapa! а за ним крикнуло кілька баранів „ne rozumimyo", мимо того, що чесний брат Григорій Гливак представляв їм, що Русини Русина розуміють і що „не треба пана ничтожити" то Николаєвич аж тогди подякував сам диким парохіянам за готентотську гостинність.

Угорського священника, о. Новака, виїли угро-руські куратори: Michal Vasil predsesta, Andro Gigo секретар, Maik Maškari-nes записник, Georg Hlivač касієр, всі угорорусські тверді патріоти, порослі словінським мясом! На те єсть свідок угро-руський священник о. Новак.

Hazleton № 6 єсть славний і на цілу околицю голосний з того, що ту священник довше не посидить як рік — і тому епископ Гобан не хотів послідними часами давати „farnosci" священникам, кажучи виразно: ви священника не гідні мати! (Галичане умили руки, не мішають ся до справ заряду церкви, та чекають кінця страшного безголов'я).

Заклопотані наші лоєри з кураторської бранжі звернули ся з прошенєм о священника до нашого Преосвященного Владики, та зачали вистоювати по за угла епископської палати в Філадельфії. Преосвященний Владика, не розпоряджаючи достаточним числом священників, казав їм зачекав якийсь час, а коли появив ся о. Николаєвич, післяв Преосвященний тимчасм его, великі люди а і церков в часі сьв. великоїної сповіді не понесли значної шкоди з причини браку священника, та зате золоте своє серце дочекали ся від песьоголовців гадиної вдячності. Найговорять за себе самі: Церков має \$8.000.00 дописи записана на епископа. Епископа Гобана! О викупі церкви з банку, а тимсамим о переписанню чужого довгу на другого, з того хто за довгі ручки, нема бесідл, бо: доходів немає „farnosc" жадних (на оплаченє священника, кантора, опалєнє fary, сплачуванє довгу і плаченє проценту місячно по \$30.00 треба иншої господарки аби дійти до відповідних видаткам доходів!!! Люде збаламучені, зневірені, огірчені розбігли ся по чужих плеїзах, „farnosci" чисто угро-руський грозить чиста ліцація і замисом такої „farnosci" хоче собака з Руско-Америк. Вістника обдаровати руского Владика!? Скажіть добрі люде, котрі будете мої слова читати, а котрі знаєте найнесчастливішу з несчастливих парохій руских в Америці, сєсю славу „farnosc" в Hazletoni, № 6, чи не варта таку базгранину у „Вістнику" ч. 12. назвати рафіновано-лотровською брехнею? А єї дописователя і редактора, поміщаючого такі брехні — драбми?! Судіть люде, суди сьміте а і ти довготерпеливий Господи Проголоси Свій святий суд, бо чорні душі зробили вже з царства Твого ту на-землі дійсне царство антихриста. Н 6

Hazleton, Pa. № 6.

Федор Полівка,
Климентий Кравчук,
Peter Semuta,
Андрей Касич,
Andrew Pelechacz,
Mike Nosal,
A. Romanchek.

Лікарі вірять в него

По шпиталях і в приватній практиці, в Америці і заграницею, визначні лікарі умивають А-ра Ріхтера Котвичного Пейн Експелеру

як средство на Руматизм, Гострий, Невралгію, Болі грудий і членів.
„Я вживав Дра Ріхтера Котвичного Пейн Експелеру в моїй практиці. Сьвістко могу сказати, що сей лік втпратий приносить значну полєкку в мускурирван руматизмі, гістрії і невралгії."
J. M. Thompson, M. D.
386 Clinton St., Brooklyn, N. Y.
Приготований під наглядом лікарів згідно з острим німецьким законом.
У всіх аптеках по 25 і 50 центів.
F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York.

УЖИВАЮЧІ ТЮТЮН.

Золота годинка і цигарюшок, гарантований на 20 літ. вартості 23 доларів. Таку годинку дає кож. о. х. хто допоможе нам розвивати наші найліпшої якості тютїюни. Ви можете легко розпродати тютїюну за 6 доларів між ваших приятелів і за те дістанете даром сю гарну годинку. -27
Подайте нам свою приватну адресу.
EUROPEAN TOBACCO CO.
33 Leonard Str., Dep. 51, W. New York, NY.

Где есть

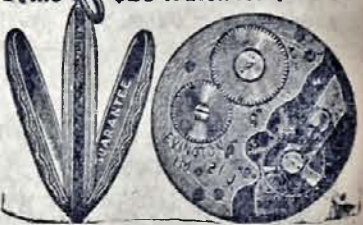
Петро Паславский.

виїхав дня 8. Априля 1907 року з братом до Buffalo, N. Y. і згинув без вісти. Пошукує его жена Анна Паславска. Хтоби о нїм чув, або що знав, прошу написати на адресу:

Peter Kuczycki,
1210 Bingham Str., SS.
Pittsburg, Pa.

Сей \$20 00 Зубанок за \$5.45.

This \$20 Watch for \$5.45

З виборним дамським або м'язевим ланцюжком. Подумайте! Подивляюча оферта яка где кола була. Йдець порядний заклад не в силі наслідувати его. Послаєсь цілковито на више рівняло. Можете оглянути его на експресовім офісі. Порівняйте его в яким небудь другим ангарком, котрий коштує 4 рази тілько, прочитайте вашу гваранцію, а знайшовши чого сподівалисьте ся, незвичайна нагода в історії ангарів, дайте експрес-агенство \$5.45 і оплату експресу. Селєбодіак дивлясьте, що вища явила неправда, а в річть ангарок на ланцюжці. Жаден процент, жаден профіт, жадні агенти, ми продамо просто в фабриці. Величевна розпродаж уможливиле нам дати Вам сю оферту, м'нше як одна третя ціни, яку платять купці, хочаби продали ангарок за 20 00 доларів.

СЕЙ ЗІГАРОН ЕВІНТОНА
окладник і осередок гарантований на 20 літ. Рівний в вважді до першого золотого випіржа здібно вироблені оладники чистого золотені вироблені дубльовані коверти, осередок зложений дорожчиними каміннями 34 плити патентованій регулятор, гарний циферблат, цілком випробовані і інструментовані вакми виїде а фабрики. Не коштує Вас центи то віддати, чи се є зигарок про Вас. Лишень виїхати. Ваше ім'я, адрес і Експрес-Офіс, а ми сьчаск відшлемо ангарок. Хочете ангарок, чому не написати? Спеціальна оферта. Если ввердєтьте 6 ангариків, пішлемо Вам один ангарок і ланцюжок цілком за дармо. 7 ангарів за 32 70 дол., а если приїдете одлу ству вашого купця (оден або більше) в нашим ордером, пішлемо ангарок і ланцюжок відворотного почтою регістровано, неї видати виплачені, се аналіз ангароване 50 дат на кождий ангарик. (16-19)
NATIONAL CONSOLIDATED WATCH CO.
Dept. 488 CHICAGO, ILL.

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Отець духовний „Союза“:

О. Стефан Макара, Phone 46-12
11 May St., Ansonia, Conn.Головний Уряд „Р. Н. С.“ на
роки 1906—1908.

Председатель:

Константин Бирчів,
140 Essex St., Jersey City, N.J.

Місто-председатель:

Іван Паридак, Terryville, Conn.

Касієр:

Алексій Шарпона,
524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:

Семен Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:

Геодовий Лабовський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:

Т. Талпаш, Shamokin, Pa.
Лев Моніта, Lansford, Pa.
Михайло Баля, Holyoke, Mass.
Матій Семенюк, Sayre, Pa.
Ф. Подиба, Hazleton, Pa.

Контрольна Комісія.

Л. Д. Левицкий, Shenando h, Pa.
Оскар Стеткевич, Shamokin, Pa.О. Калакука,
91 S. Washington Ave. Scranton, Pa.

Головний організатор:

Семен Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союзу!

„Союз“ — однією з
народна організація в
Америці.Приймає членів від 1
року до 40 літ життя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерті члена кляси „А“
(ціле помертне) \$1000.00,В разі смерті члена кляси „Б“
половину помертне \$500.00Помертне за жінку або мужа
члена кляси „А“ 400.00 дол.Помертне за жінку або мужа
члена кляси „Б“ 200.00 дол.Помертне за діти від 15.00
до \$300.00.В разі втрати: а) обох очей
міг або рук \$1000.00,б) одної руки, ноги або ока
\$200.00.Слн отець родини в шпиталі
божевільних, Союз платить що
року родні \$150.00.Хто хоче вступити до
Союзу, мусить вписатись
також до братства, яке на-
лежить до Союзу.Важне
для П. П. Секретарів
Р. Н. СоюзуПовідомляю раз на все,
що всі гроші належачі до
каси Р. Н. Союзу, посилає
ся так: на money-order-ax
або чеках виписуєся імя
Alex Sharshou, Shamokin,
Pa. Далше так записаний
money-order або чек не по-
силаєся до Голов. Касієра,
але враз з вказаними до
Голов. Секретаря, Головний
секретар опісля відсилає їх
до Голов. Касієра.С. Ядловський,
Голов. Секретар.

Читайте!

На підставі ухвали Конвен-
ції „Союза“, кожне братство
приналежне до „Союза“, по-
винно мати отсі книжки:1) Книжку членів (Ієрмо-
слов).2) Книжку місячних сла-
вог.3) Книжку Касову і прото-
колову.На сі книжки повинно кожне
братство вислати 5 доларів до
каси „Союза“Ч. 516. КВІТ. \$400.00
на чотириста доларів, котрі п.
Стефан Кузьмич отримав яко по-
смертну запови по жені Марії
з Голов. Каси Руского Нар. Сою-
за в Америці.
Mayfield, Pa. 13. Apr. 1908. . .
Стефан Кузьмич.Свідки:
Лука Чайковский,
Петро Сабат
Від місц. Уряду Р. Н. Союзу в
Америці. Від. 21.
Лука Чайковский, пред.,
Петро Сабат, секр.Ч. 525. КВІТ. \$400.00
на чотириста доларів, котрі п.
Николай Ругала отримав яко си-
ротинську часті по Розалії Кри-
ста Нестер з каси Р. Н. Союзу в
Америці.
Mayfield, Pa. 13. Apr. 1908.
Николай Ругала.Свідки:
Іван Тирпак,
Петро Гуреш.
Від місц. Уряду Р. Н. Союзу в
Америці. Від. 21.
Лука Чайковский, пред.,
Петро Сабат, секр.Ч. 526. КВІТ. \$100.00
на сто доларів, котрі п. Анна
Крохта замуж. Чайковска отримала
сир. часті по матері Розалії
Крохта з Головної Каси Р. Н.
Союзу в Америці.
Mayfield, Pa. 13. Apr. 1908.
Свідки:Лука Чайковский,
Сильвестер Моцкер.
Анна Чайковска.
Від місц. Уряду Р. Н. Союзу в
Америці. Від. 21.
Лука Чайковский, пред.,
Петро Сабат, секр.Ч. 523. КВІТ. \$18 00
на вісімнадцять доларів, котрі п.
Стефан Капцьо отримав яко по-
смертну запови по сині Осифі
з Голов. Каси Руского Нар. Союзу
в Америці.
Perthamboy, N. J. 1908.
Стефан Капцьо.Свідки:
Теод. Щенецкий,
Василь Р. Борук.
Від місц. Уряду Р. Н. Союзу в
Америці. Від. 104.
Н. Ваверчак, пред.,
С. Крицкий, секр.Рух
відділах Р. Н. Союзу.JERSEY CITY, N. J. „Руский
мол. Клуб пост. відд. 70. подає
до відомости усім, що в місяця-
цвітні і маю приймає нових
членів без вступного. Голосити
ся до уряду або на бр. мітинг
(в п'ятницю по 10-ім кожного мі-
сяця).Т. Лабовський, пр.
С. Ядловський кас.,
Г. Гацала, секр.NEWARK, N. J. бр. св. Ів.
Хрест. від. 76 подає до відомо-
сти, що річний мітинг відбуде
ся дня 2-го мая с. р. в суботу
в гали під ч. 570 Market Str. о
7-ій год. вечером. Образунок каси
і річне справоздане. Вибір нового
уряду. Невиявивши ся член за-
платить 1'00 дол. а урядник 2'00
дол. кари.

Гр. Гінда секр.

CLEVELAND, O. бр. св. Ап.
П. і П. від. 102 подає до загаль-
ної відомости, що в місяці цвіт-
ни і маю приймає нових чле-
нів без вступного.
С. Брунарский, предс.,
М. Бабій, секр.,
Л. Бибель, кас.КАПЕЛЬМАЙСТЕР,
образований, капельмайстер з
висшими музичними курсами
глядає посади. Учуть гри на всіх
інструментах та співу сольового
і хорального. Приймає також по-
саду учителя при українській
школі. (17-20)
Зголошення під адресою:
Kapelmeister,
424 Maple Str., Milwaukee, Wis.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

як пошукування знакомих, оголо-
шеня балів, представлень, схо-
дін і т. п. друкуєм в „Свободі“
по ціні одного цента від слога
за оден раз. Гроші треба приси-
лати наперед.ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
заходом Сестрицтва сьв. Богоро-
диці в Нью Бритейн, Конн. відбу-
де ся дня 2-го мая с. р. в гали
Turner Hall на Noarch Str.Початок о год. 6.30 вечером.
Забаву розпочнуть хоральні спів-
ви. Усіх Русинів і Русинок за-
прашає як найсердечнійше

Комітет:

А. Надух,
А. Кравець
А. Подобельска.

БАЛЬ

відбуде ся дня 27-о априля в сьві-
тлий понеділок, Братства сьв. І-
вана Хрестителя на дохід рускої
церкви в Лянга гали на Ewans
Ave. McKeesport, Pa. Запраша-
ємо як з Микиспорту так і око-
лиці всіх Русинів та Русинок на
той баль, де буде хороша музика
смачна закуска і услуга — най-
красніший молоді хлопчики. Ко-
мітет ручить словом чести за се.Николай Дзіма, предс.
А. Галашинський, секр.
Гнатко Гніздор, кас.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЦЕРКОВІ

Принадібно та дешево можна
купити всякі церковні річі: ве-
ликі ікони на полотні, хоругви
шовкові і прості, убрання напре-
стольні, підсвічники, площени-
ці, покривала вишивані на сто-
лики і на аналогіон, стихарики
риз і проч.Пишіть на адресу:
R. N. K.
-24 Box 421, Ambridge, Pa.

ПОТРЕБУЮ

старшої інтелігентної жінчини,
Русинки, до заряду дому. Інфор-
моватись на адресу:Rev. N. Dmytrow,
Northampton, Pa.

НА ПРОДАЖІ

Кілька тисяч акрів найлучшої
землі в Норд Дакоті.Сплата на 5 літ.
За інформаціями звертатись до
V. H. Hryvnak,
-22 Balfour, N. Dak— Вже вийшла з друку ілю-
стрована книжка „Наши відпу-
стові мѣсця“ написав о. Лев Сем-
братович. У ній міститься опис
важніших відпустових місць
в Галичині з молитвами і пісня-
ми, з додатком о Єрусалимі і до-
кладним поученем о сьв. Тайні
Покаяня. На час посту є се від-
повідний підручник так для сьвя-
чеників як і для народу. Ціна 75
цнт. Замовляти на адресу: Євген
Гвоздик, сог. Cherry and Beech
Str., Mt. Carmel, Pa.

Заява.

Понеже сотки листів при-
ходить до нашої адміністра-
ції „Свободи“ і до нашої
фірми банкової Ruth. Publ.
& Exch. Co. — з всякими
інформаціями — для того на
слідуюче тільки тому від-
повімо, хто залучить марку
почтову на відповідь.Від Адміністрації
„Свободи“ і банкової фірми.
R. Publishing
and Exchange Co.
184 Hudson Str., N. Y.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ“.

Допись.

Winnipeg, Man., Can.

Читаючи „Свободу“ уже дов-
гий час, не видів я, щоби хто з
Вінніпегу написав що доброго.
Если дещо подастеся, то все
щось таке, що нікому непотріб-
не: критики сьвященників і т.
д. Нічого поучаючого. З сего ме-
ні дуже дивно, бо єсть споре чи-
сло як тут в Вінніпегу, так і в
колоніях, таких, котрі моглиби
своїє просвіти уділити другим
не тільки приватно, але і публі-
чно, через часописи.В сім листі хотів би сказати
пару слів про Русинів в Вінні-
пегу, а если кому сі слова будуть
противні, то прошу удатись до
мене а я представлю факти, ко-
трими пересвідчу найневірній-
шого, що усе се, що я скажу є
фактом. Перше. Тут в Вінніпегу
тепер жадної простої роботи не-
ма і тому споре число Русинів
дармує; дармує, що тичить ся
роботи, але в иншу сторону, то
суть дуже діяльними. Старші за-
нимають ся питем пива і High
Wine” співваючи прекрасні пі-
сні, бесідуючи про такі річі і то
так отверто, що якби найтемні-
ший дикун почув се, тоби всти-
дав ся сам себе; Русин не асти-
даєся ані жінок ані дітей, ані ко-
го иншого — такий в него розум
заржавілий, що не знає жадного
пошанівку ані встиду. Вступити
там, де они забавляють ся, то не
потрібно зовсім довго сидіти,
щоби придивитись як далеко
просьвіта дісталась до їх забитих
мозгів. Молоді хлопці замість на
учатись щось пожиточного щось
поучаючого, потрібного, як ніч
так день в готелі в пулі грають,
уживаючи інтелігентно мови ан-
гельської та такої, що если Ан-
глік прислухає ся, то зараз ска-
же: Oh, my, aren't they intelli-
gent lot of monkeys? Чиж не
встид, не ганьба, щоби нас нази-
вали „monkeys“?На що ви на сьвітї жисте? Чи
Вас Бог на тоє сотворив, щоби з
Вас другі насмівались, щоби
Вас рівняли до малпів? Щоби
Вас називали непотрібними в
краю? Чи Ви є на сьвітї на
тоє, щоби сьте тільки були на
перепоні другим, тим, що якби
не ви то инші ліпше, про них би
дбали? Чи Вам тоє весело, чи
Ви тіпшесь тим, як Ви свої діти
вишлете голі босі на місто, щоби
Вам принесли дров, або що знай-
дуть викиненого в сьміте, а Ви
тимчасом пете і бетесь і тим самі
себе і других понижаете.Чиж не ліпше би то було, як-
би Ви за ті гроші, котрі Ви про-
пиваете купили дров і дітям од-
діж і післали їх до школи, щоби
не були дурними німаками як
вироснуть? Чиж не ліпше би бу-
ло, якби ви були такі очікі піти
на мітинг до читальні, де-б по-
слухали тих, у котрих розум є,
котрі Вас би научили, як жити.
в сій чужині, щоби ви могли себе
зрівняти з иншими народами?
Чиж не веселіше би було всім,
не лекше, якби про нас говори-
ли: О, то галишен, они є олайт!
Замість: О, то дурні галишен!Таже ми маємо так само пять
сенси, як і англік, або инший,
тож ми ті сенси можемо так у-
живати як і инші народи. Чиж
виділи або знаєте про який на-
род цивілізований, щоби був так
темний як Галичане? Ні! В Ру-
сина така дурна натура, що він
не подастеся, хотби на як до-
бре. Один другому не повірить,
один другого ненавидить, зави-
дує і замість помочи, він его ра-
дше би стратив. Русин Русини
аби що казав, то він не повірить,
бо темний, бо дальше не видить,
як на конець носа. Чиж Ви хо-
чете вічно бути слугами другим
народом, так як в Галичині?
Чиж нема межі нами таких, ко-
трі посідають добру науку, ко-
трі нам можуть витовкувати то,
чого ми, темніші, не розуміє-
мо? Чомуж ми не хочемо їх по-
слухати, помогти їм в їх трудах?
Може они не роблять добре са-
мі собі, але всім взагалі. Еслиби
ми могли відступитись від себеі придивитись нашій темноті, то
певно стало би встидою самим
себе. Однак ми не хочем себе
видіти, ми звикли бути в вязках
темноти і нам тоє так сподоба-
лось, що ми ніяк не хочем зна-
ти, що на дворі діє ся. І тому ми
вічно в неволи, і тому ми стра-
тили ілльсть в Галичині. Приди-
вім ся Англії, що Англія наро-
дила через солідарність, через
просвіту, через труд, через:
„Всі за одного а один за всіх“.
Русини сего не знають, бо в Ру-
сина то „кождий про себе“.Така наша солідарність, таке
братерство. Замість помочи, то
кождий погордить. Найчорній-
ша темнота! Чому їй не прогна-
ти? Чи і тут в Америці ми їй бу-
демо триматись?Чому Русин так очікий піти
на п'ятнику, на бійку, на пусту
забаву, де жадного добра не на-
учить ся? Чому на ніякий мі-
тинг до читальні не піде, деби
учув поучаючі слова? Чому
дасть долара за напикот радше
як десять центів на яку добру
ціль? Чому Русин Русини не
поліриють? І чи колись воно буде
інакше?..

П. Лазорович.

Аграрні розрухи
в Румунії.Із Румунії а саме з Мол-
давії надходять тревожні
вісти про вибух нових за-
ворушень. В повітах Дро-
гої, Ветушани, Власка і
Телеорман мужицтво збу-
рене. Селяни виходять
з плугами на поля, прого-
вюють двірську службу і
займають боярські землі та
ділять її між себе. Деінде
напирають селяни на дво-
ри, щоб ділити між них
землю, а ні то грозять
смертю. Надходять також
вісти, що селяни руйну-
ють двірські плуги маши-
нові та грозять проти спро-
вадження чужих робітни-
ків. В повіті Телеорман
поприбивано на телегра-
фічних стовпах маніфести,
в яких вивається ся селян
до розрухів. В маніфестах
сих остерігається ся селян
перед підпалами, як не ве-
дучими до ціли, а за те
викликаючими масові аре-
штованія. Найліпше буде
відразу покінчити з дідича-
ми.На першу вістку про
розрухи пообезджувало пра-
вительство загрожені око-
лиці військовими залогами.
На терені заворушень сто-
ять вже три полки, ба на
вісь почали вже методу
„успокоюваня“ — кулями.
В селі Стрбі, де хлопці ста-
ли орати двірські ґрунти,
дало військо салву вбива-
ючи дві особи, а ще більше
ранячи.Розуміється, що преса,
яка стоїть на послугах ді-
дичів, заговорила вже про
бунтуючих агітаторів в Ро-
сії, про анархістичну про-
паганду серед мовдавсько-
го селянства і т. д. На
ділж викликали розрухи
невідраді аграрні відноси-
ни румунського селянства,
майже виділеного з землі.
Здавало ся що по тамтого-
річних весняних кровавих
розрухах аграрних, які
здавлено військом прийде
до якоїсь розумної аграрної
реформи в Румунії, до якої
пер і ліберальний кабінет,
та консервативна партія
удременила ті змаганя, до-
пускаючи що найбільше допаліатив. Реформа сьмега-
ла ся поки що до проєкту
про повітові комісії, в яких
булиб заступлені дідичі й
селяни; під проводом полі-
тичних урядників малиб ті
комісії нормувати висоту
аренд і зарібної платні. І
ось з весною стали румун-
ські селяни перед дивним
лихом — нестачею землі,
бо дідичі й посесори стали
отягати ся з віддаванем
селянам у найми т і землі,
яку визначено на аренду,
поки не поладжено ціло-
го комплексу аграрної кве-
стії.Аграрні заворушення від-
були ся відгомонам рже і
в букарештенській палаті
депутованих. Там внесено
інтерпеляцію, вказуючу на
неконечність введення експор-
ту товару до Австро Угор-
щини. Вина тої нужди ле-
жить у вивискуваню, якого
допускають ся посесори
більшої власности що є ві-
доме всім сторонництвом.
Отсе призване шефа румун-
ського кабінету є — будь
що будь — незвичайно зна-
менне. До него додати б,
що на ту нужду та на ви-
бухи револът складається
також і темнота румунсько-
го хлопа, бо тут на кожду
сотню людей є всего 12
письменних, а на сім мілі-
онів населеня є всего чо-
тири тисячі народних шкіл
і то незвичайно погано об-
становлених.Румунські аграрні заво-
рушення, яких терен лежить
біля австрійської границі,
непокоять дідичівські кру-
ги також і на Буковині, бо
тамошньому селянству не
надто красше живеть ся
під панованем боярів, як
в Румунії.Отвертий лист до г.
Гладины редактора
„Поступа“.Ви мусите знати пане редакто-
ре від „Поступа“ тєє уперте зви-
рятко, що рохкає, рне і всюда
пхає ся, бо ви зраджуєте своєю
натурою упертою жокрєвнїсть з
тим родом.Брат К. Поступак з McAdoo.
Pa. дав вам в отвертїм листї до
вас у „Свободі“ гаразд по рилї, а
ви як би не до вас те тикало ся,
накидаєте ся тепер менї зі своєю
базгранною — та хотїй я вас о
те не просив, присилаєте против
моєї волї свій драмативий „По-
ступ“! І щож ви там пане редак-
торе у цїм у тїм так званім „По-
ступі“ пишете?! що там єсть ці-
кавого, наукового, мудрого, нау-
кового, що за ідея, яка цїль ціло-
го того „Поступу“?! Если ви па-
же редакторе дуже жотрібні, то
напишіть поклик: „так а так:
находжу ся в крайній бідї, робити
не хочу, редакторувати не у-
мію — змилосердіть ся добрі лю-
де, та не дайте з голоду згинуті!
Та так то розумію, хотї і то єсть
непростимим грїхом попірати
лінивство, але найби там! але за
„Поступ“ платити?! то вже грїх,
котрого би менї і сам Гладик не
простив, не то Бог!!Давайте пане редакторе свій
„Поступ“ за дармо і доплатуйте
менї місячно по доларови, то кле-
ну ся на честь Жатковича і Угрі-
на, що не згодившим ся его чита-
ти!! Та треба тумана чистої кро-
ви, щоби хотів читати „Гладиків
Поступ“!Прошу Вас пане Гладик ща-
діть свою кишеню, если вже не
хочете щадити свого мїдяного
чола, та не присилайте менї сво-
єї стирки! прошу вас дуже!!
Два числа ч. 13. пересилаю вам
почтою назад.

McAdoo, Pa. 10. 4. 1908.

Андрю Шквир.

Адресар Братств Р. Н. Союзу.

Если кто найдет похибку в адресарі свого братства, нехай сейчас повідомить про се редакцію.

- Від. 1. Братство сьв. Андрея в Шамокин, Па. Семан Хорошак секретар, 605 N. Shamokin St., Shamokin, Pa.
- Від. 2. Бр. сьв. Димитрія в Мт. Кармель, Па. Д. Корольчак, пред., В. Карляк, кас., І. Воргач, секр. Мітинги по 15-тм Адр.: I. Worhach, 422 N. Maple Str. Mt. Carmel, Pa.
- Від. 3. Бр. сьв. І. Хр. в Оліфант, Па. Ю. Хилія, предс., Т. Хома, кас., О. Ковтко, секр. Адр.: O. Kowtko, Olyphant, Pa.
- Від. 4. Р. Н. С. в Джерзі Ситі, Н. Дж. М. Пупчик, пред., І. Костик, кас., Г. Підліпчак, секр. Мітинги по 10-ім в неділю в галі Голода, 38 Greene Str. Адр.: H. Pidlypczak, 134 Morris Str.
- Від. 5. Братство сьв. Петра і Павла в Мт. Кармель, Па. А. Гараган прд., І. Жак о скр., П. Валычко кас. Мітинги відбувають ся в кождо неділю по 15-ім. Адреса братства: John Jaitko, 123 Walnut St., Mount Carmel, Pa.
- Від. 6. Бр. Ап. П. і П. в Бравн-світ, Па. Ів. Петришко прд., Т. Джансон кас., М. Бенча секр. Мітинги в четверту неділю місяця. Адр.: Mike Bencza, Box 61, Brownsville, Pa.
- Від. 7. Бр. Пресв. Богор. в Мекаду, Па. А. Капітула, предс., А. Янкевич, кас., Ст. Поступак секр. Міт. в 1-шу неділю по 15-ім. Адр.: Stephen Postupak, Box 68, McAdoo, Pa.
- Від. 8. Братство сьв. Арх. Михайла в Елмайр Гайтс, Н. Й. Мовчан Кузма, предс., В. Федичка, кас., І. Тарбай, секр. Мітинги відбувають ся що місяця все першої неділі по 20-ім о 1-ій годині по полудні в галі під церквою. Адреса: John Tarbay, Box 75, Elmira Heights, N. Y.
- Від. 9. Бр. Пр. Богор. в Ст. Клейр Па. Гі. Телеп прдс., Ст. Попович кас., К. Фененко секр. Адр.: K. Fesenko, Box 290, St. Clair, Pa.
- Від. 10. Бр. сьв. Ап. Петра і Павла в Ансонія, Конн. Ф. Бодонь прд., В. Глива кас., П. Ромцьо секр. Міт. відбувають ся в останню неділю в місяці в ній. галі на Maple Str. Адр.: Peter Romcio, Box 123, Seymour, Conn.
- Від. 11. Бр. сьв. Ів. Хр. в Ватербері, Конн. І. Констанкевич, предс., М. Дутканич кас., М. Стась секр. Міт. в 2-гу неділю по 1-шій. Адр.: M. Stas, 63 Bishop Str., Waterbury, Conn.
- Від. 12. Бр. сьв. Андрея в Йонкерс, Н. Й. Н. Дурняк, предс., С. Радко, кас., О. Д. Добротвор, секр. Мітинги що 3-тої неділі. Адр.: Rev. D. Dobrotwor, 25 Chestnut St., Yonkers, N. Y.
- Від. 13. Бр. О. Николая в Трой, Н. Й. П. Рончковский предс., П. Павлович секр. Адр.: Filip Telep, 2429 3-rd Ave., Watervliet, N. Y. Міт. в 3 неділю місяця.
- Від. 14. Бр. сьв. Арх. Михайла в Ст. Луїс, Мо. Ст. Шубак предс., Олександр Валеский кас., Гриць Колча, секр. Адреса: Gregory Korcha, 173 St. George St., St. Louis, Mo.
- Від. 15. Бр. сьв. І. хр. в Бофало, Н. Й. І. Лешиниш предс., М. Федак кас., Ст. Воробель секр. Міт. по 9-тм в неділю. Адр.: St. Worobel, 22 Churchill Str., N. Y.
- Від. 16. Бр. Пр. Бог. в Ленсфорд, Па. Л. Моніта прд., С. Скарлош кас., І. Полянський секр. Адр.: Leo Monita, Box 65 Coal Dale, Pa.
- Від. 17. Бр. Пр. Бог. в Вест Паллет, Вт. В. Плішка, предс., Г. Смерідко, кас., М. Куленіч, секр. Мітинги що третої неділі. Адр.: M. Kulenycz, Box 87, West Pawlet, Vt.
- Від. 18. Братство сьв. Івана Хрестителя в Сімор, Конн. Т. Підліпчак прд., Ф. Дзядик кас., Н. Сий секр. Мітинги відбувають ся в останню суботу кождого місяця о 7 і пів год. ввечерю. Адреса: Nich. Smeu, Box 864, Seymour, Conn.
- Від. 19. Бр. сьв. Вас. Вел. в Прайсбург, Па. А. Галичак прд., Ст. Торган кас., С. Сисак секр. Мітинги першої неділі по 15-тм в рускій школі. Адр.: S. Syzak, Box 1356, Olyphant, Pa.
- Від. 20. Бр. Петра і Павла в Джессеп, Па. І. Сенко, секр., Адр.: I. Senko, Jessup, Pa.
- Від. 21. Бр. сьв. Метд. в Меффід, Па. Петро Сабат, предс., Адр.: P. Sabat, Box 65. Мітинги кождої 3-тої неділі по 1-шій в парадній галі.
- Від. 22. Бр. сьв. Николая в Менави, Па. М. Турко предс., І. Іванчін секр., Ілько Ракс кас. Міт. 3-тої неділі в місяці. Адр.: L. Iwanchin, Box 2, Sulny Side Pa.
- Від. 23. Бр. Арх. Мих. в Гомстед, Па. П. Феш, предс., М. Козак кас., І. Іван секр. Адр.: J. Iwan, 534 4rd Ave., Homestead, Pa. Міт. в останню неділю місяця.
- Від. 24. Бр. сьв. Йосифа, в Шамокин, Па. С. Крапіцак, предс., П. Беднарчик, кас., К. Заяць секр. 308 Coal St., Shamokin, Pa. Міт. в словенській галі.
- Від. 25. Братство сьв. Івана Хрестителя в Травгер, Па. А. Семанецкий, предс., Я. Юшак, касіер, М. Юшак, секр., Мітинги відбувають ся в другу неділю по першій. Адреса братства: M. Juszczak, Box 251, Southwest, Pa. Westmoreland Co.
- Від. 26. Бр. сьв. Благо. Пр. Бог. в Бел Вернон, Па. Г. Фрицкий предс., М. Ядловский кас., Т. Фрицкий секр. Міт. в неділю по 15-тм. Адр.: T. Fryscki, Box 216, Pricedale, Pa.
- Від. 27. Братство сьв. Петра і Павла в Глен Лайн, Па. Мих. Фуджак, предс., М. Москва, касіер, Алекс. Фринцко, секретар. Мітинги відбувають ся кождого місяця 16-го о год. 7-ій ввечерю в школі під церквою. Адреса: A. Fryncko, Box 141, Glen Lyon, Pa.
- Від. 28. Бр. сьв. Ілії Пр. В. Роман прдс., І. Стень кас., І. Пустьельник, секр. Міт. 2-гої неділі по 1-шій. Адр.: John Rustelnik, Box 4, Mahanoy Plane, Pa.
- Від. 29. Пр. сьв. Спаса в Рон, Па. Т. Галик прдс., В. Блишак кас., Гр. Озога секр. Мітинги в кождо четверту неділю в місяці в Волковій Галі. Адр.: Harry Ozoga, Rhone, Pa. Lix. Co
- Від. 30. Бр. сьв. Ап. Андрея в Бреслав, Па. І. Гимтрик, предс., А. Скробала, кас., П. Леню, секр. Міт. кождої 2-гої неділі по 1-шій. Адр.: Panko Lenio, 481 Plymouth Str., Breslau, Pa.
- Від. 31. Бр. сьв. Мих. в Еліанор, Па. М. Такач прдс., І. Попівчак, кас., О. Бобалик, секр., Міт. кождої 2-гої неділі по 1-шій. Адр.: J. Bobalyk, Box 167, Eleanor, Pa.
- Від. 32. Бр. сьв. П. і П. в Травгер, Па. Ф. Маєрнік прдс., П. Еленарский кас., М. Молевсан секр. Міт. кождої останньої неділі в місяці. Адр.: M. Molesan, Box 135, Trauger, Pa.
- Від. 33. Братство Успенія Пр. Богородиці в Нортгемптон, Па. Гаврило Онушак, предс., Мих. Чепеляк, кас., Тарас Кокоцкий, секр. Мітинги кождо четверту неділю місяця. Адр.: T. Kokockuj, Box 97, Northampton, Pa.
- Від. 34. М. Р. Н. С. Ст. Ставські, секр. Адр.: St. Stawisky, Box 156, Rendham, Pa.
- Від. 35. Братство трьох Сьвятителів в Вітні, Па. М. Волчек прд., І. Возник кас., І. Кузмин секр. Мітинги відбувають ся кождого місяця все в першу неділю по 15-тм. Адр.: John Kuzmyn, Box 28, Superior, Pa.
- Від. 36. Бр. сьв. Ів. Хр. в Скатделл, Па. П. Солонинка прд., І. Бибель кас., Д. Феш секр. Міт. кождої неділі по 15-тм в галі П. Куленіча. Адр.: D. M. Fesz, Box 391, Scottdale, Pa.
- Від. 37. Бр. сьв. О. Ник. в Чісголл, Минн. П. Курочка, предс., О. Кур, кас., І. Лазорышак, секр. Міт. кождої неділі по 10-тм. Адр.: L. Lazoryshak, Box 188, Chisholm, Minn.
- Від. 38. Братство сьв. О. Николая в Обора, Н. Й. М. Полянський предс., В. Базарник кас., І. Міруцький секр. Мітинги відбувають ся в неділю по 15-тм в салі під рускою церквою при Washington Str. Адреса: John Mirucki, 40 Arlington Av. Auburn, N. Y.
- Від. 39. Братство сьв. Петра і Павла в Сиракуз, Н. Й. М. Панько прдс., Г. Гнатко кас., Ф. Кудлик секр. Мітинги відбувають ся в другу неділю місяця. Адр.: Fil. Kudlik, 121 Matty Ave., Syracuse, N. Y.
- Від. 40. Братство сьв. Ілії прор. в Сирентон, Па. Іван Лезинський прдс., Ів. Зубаль кас.,

- Ядко Ядлик секретар. Мітинги відбувають ся кождої четвертої неділі в церковній галі сьв. Івана Хрестителя. Адр.: Jacko Lulik, 313 First Str., Scranton, Pa.
- Від. 41. Бр. сьв. Арх. Мих. в Вестморленд Ситі, Па. С. Пшоцта предс., Гр. Сахайд кас., Т. Глива, секр. Міт. в 1-шу неділю по 12-тм. Адр.: Theo. Hlywa, Box 265, Manog, Pa.
- Від. 42. Братство сьв. О. Николая в Пасейк, Н. Дж. Констан. Петрик, кас., Ант. Кузмич, предс., Алекс. Хованець, секр. Мітинги відбувають ся що другої неділі по першій. Адр.: A. Chowanec, 186 4th Str., Passaic, N. J.
- Від. 43. Бр. сьв. Вас. в Сімпсон, Па. Я. Гавран, предс., Г. Марчик, кас., Н. Бочиньвич, секр. Міт. по 15-тм. Адр.: N. Boczyniowycz, Simpson, Pa. (Lack. Co.)
- Від. 44. Бр. Пр. Богор. А. Троян, предс., А. Адам, кас., М. Ладика, секр. Мітинги в неділю по 15-тм під церквою. Адр.: M. W. Ladyka, 332 S. Locust St., Mt. Carmel, Pa.
- Від. 45. Товариство "Любов" в Філадельфії, Па. Ів. Кречковский предс., С. Демків касіер, Ол. Ткачук секретар. Мітинги відбувають ся в третю неділю в місяці, в церковній галі на 9-тій і Noble Str. Адреса: Alex Tkaczuk, 1730 Ferry Ave., Camden, N. J.
- Від. 46. Братство сьв. Петра і Павла в Плимат, Па. А. Соророка предс., Ст. Гриняк секр., І. Штефко кас. Адр.: St. Hryniak, 544 W. Main St., Plymouth, Pa.
- Від. 47. Братство сьв. Петра і Павла в Ембридж, Па. П. Середницький, предс., Ф. Яромай, кас., І. Михалік, секр. Мітинги відбувають ся в другу неділю по першій. Адреса братства: John Mychalik, Box 274, Ambridge, Pa.
- Від. 48. Бр. сьв. Ів. Хр. в Мікиспорт, Па. Н. Дзіма предс., Гнат. Гніздар касіер, Галаційський секретар. Мітинги відбувають ся в третю неділю по першій в церковній галі. Адреса: Adam Halasinsky, Box 69, McKeesport, Pa.
- Від. 49. Бр. Родж. Пр. Бог. в Павлетіан, В. Ва. І. Гулак, прдс., П. Секерак кас., Й. Дедецкий секр. Міт. кождої 2-гої неділі під айрским костелом. Адр.: Joseph Dedecki, Box 3, Algaia, M. Va.
- Від. 50. Бр. сьв. Ів. Хр. в Діслодж, Мо. Т. Ревак, предс., І. Чорний, кас., Т. Міцік, секр. Адр.: Theo. Micik, Box 25, Desloge, Mo.
- Від. 51. Братство сьв. Михайла в Yatesboro, Па. В. Рейман пр., Ол. Бодак кас., В. Гурнік секр. Мітинги в другу неділю по 1-шій. Адр.: W. Gornik, Box 144 Yatesboro, Pa.
- Від. 52. Бр. сьв. Ів. Хр. в Голінок, Мас. М. Беля пр., Гр. Ялішевский секр., Гр. Сташко кас. Мітинги відбувають ся кождої третої неділі в місяці в Hiberniah Hall на розі Front a John Str. Адреса: Harry Yalishewsky, 132 Lyman Str., Holyoke, Mass.
- Від. 53. Братство сьв. О. Николая в Пітсбург, Па. М. Войтович прдс., М. Дмитрів кас., П. Патуляк секр. Мітинги відбувають ся в другу неділю по першій в рускій галі при улиці 7-ій. Адреса братства: Peter Patulak, 715 Cabot Way, S. S. Pittsburg, Pa.
- Від. 54. Бр. сьв. Арх. Мих. в Теревіл, Конн. І. Парильяк, прдс., М. Бобик, кас., Ю. Ціжон, секр. Міт. що другої неділі в місяці. Адр.: Geo. Cichon, Box 495, Terryville, Conn.
- Від. 55. Братство сьв. Петра і Павла в Карнегі, Па. Ів. Скаско прд., Л. Кравишин кас., Л. Кулик секр. Міт. в першу неділю по першій. Адр.: Luka Kulyk, 210 Broadway Str., Carnegie, Pa.
- Від. 56. Бр. Пр. Бог. в Алетені, Па. Іван Вархоляк прдс., П. Карпевич секр., П. Вархоляк кас. Мітинги кождої другої неділі по 1-м під ч. 40 Ohio Str., McKees Rocks, Pa.
- Від. 57. Бр. сьв. П. і П. в Котус, Н. Й. Е. Махалак прдс., М. Майхрич кас., Лука Ядлош секр. Міт. в галі Д. Мерона в 2-гу неділю по 1-шій. Адр.: 99 Saratoga Str., Cohoes, N. Y.
- Від. 58. Бр. сьв. Волод. в Редфі, Па. В. Руєня прд., В. Цан кас., І. Ядлош секр. Мітинги в кождо 2-гу неділю по першій. Адр.: Box 156, Ramey, Pa.
- Від. 59. Бр. сьв. Ів. Хр. в Леинсгінг, Па. Й. Бандричак прд., А. Овад, кас., І. Фарняк, секр. Міт. в першу неділю по 15-тм. Адр.: J. Faryniak, Box 21 Juniataville, Pa.
- Від. 60. Бр. сьв. Анни в Балтімор, Мд. Л. Фортгач, предс., А. Тирпак, кас., Ігнат Ладна, секр. Міт. в 2-гу неділю місяця. Адр.: Ihnat Ladna, 1605 Lancaster Str., Baltimore, Md.
- Від. 61. Братство сьв. Ап. Петра і Павла в Донло, Па. Гр. Мучан предс., М. Мігалі кас., А. Чингелі секр. Мітинги відбувають ся в другу неділю по першій в церковній галі. Адреса братства: Andrew Czingely, Box 222, Dunlo, Pa.
- Від. 62. Бр. сьв. Ів. хр. в Монесен, Па. Н. Сивик предс., Д. Цуприк касіер, В. Сивик секр. Міт. в 2-гу неділю поштим в італійській галі на 3-ій стріті. Адр.: Vasyly Sywyk, 1029 Highland Ave., Monessen, Pa.
- Від. 63. Бр. сьв. О. Ник. в Форд Ситі, Па. М. Гуменда, предс., М. Петрович, кас., С. Балз, секр. Міт. в неділю по 15-тм. Адреса: S. Ball, Box 319, Ford City, Pa.
- Від. 64. Бр. сьв. П. і П. в Грейдентім, Па. І. Бистрицкий касіер. Мітинги 2-гої неділі по 1-шій. Адр.: J. Bystrycky, Box 13, Gradatim, Pa.
- Від. 65. Бр. сьв. Волод. в Елізабет, Н. Дж. М. Заканич, предс., Г. Федох, кас., В. Левчик, секр. Міт. по першій в неділю. Адр.: W. Lewczyk, 48 Washington Av. Elizabeth, N. J.
- Від. 66. Братство сьв. Андрея в Нью Йорк, Н. Й. Гр. Пиртко предс., Ів. Лазорчик касіер, В. Дичко секр. Мітинги місячні відбувають ся все в п'ятницю по десятию о годині нів до осмій в галі п. Міхаліка, ч. 1341 Ave. A, в Нью-Йорку. Адр.: Wasil Dyczko, 1294 1st Ave., New York, N. Y.
- Від. 67. Бр. сьв. Арх. Мих. в Ботлер, Па. Г. Павук, предс., І. Бунга, кас., Ю. Крапницький, секр. Міт. 3-тої неділі в місяці. Адр.: Julian Kranickij, Box 277, Butler, Pa.
- Від. 68. Бр. сьв. Григ. Богосл. в Ансонія, Конн. Гр. Сміх секр. і кас. Мітинги в другу неділю по першій. Адр.: H. Smeu, 144 Jersey Str., Ansonia, Conn.
- Від. 69. Тов. "Зоря" в Нью-Йорку А. Коршан, предс., М. Мартинів, кас., П. Паранікий секр. Міт. кождої 4-тої суботи в місяці в Либерті Гал, 257-63 E. Houston, St. N. Y. Адр.: P. Parnecky 81 Lorimer Str., Brooklyn, N. Y.
- Від. 70. Клуб пост. Русинів в Джерзі Ситі, Н. Дж. Т. Лабовский предс., С. Ядловский кас., Т. Панаала секр. Міт. по 10-ім в п'ятницю. Адр.: Theo. Pascala, 104 Morris St., Jersey City, N. J.
- Від. 71. Бр. сьв. Ів. Хр. в Франклін Форнес, Н. Дж. А. Цвайк, предс., М. Саболь, кас., П. Данчевский, секр. Міт. другої неділі по першій. Адр.: P. Danczewsky, Box 115, Franklin Furnace, N. J.
- Від. 72. Бр. сьв. Волод. в Алден Стейшн, Па. П. Судик предс., Ю. Гавриляк, кас., Н. Галайда, секр. Міт. першої неділі місяця. Адр.: N. Halajda, Alden Sta., Pa. (Luzerny Co.)
- Від. 73. Братство кн. Данила в Правиденс, Р. Ай. М. Борис, предс., Н. Стельмах, секр. Мітинги відбувають ся кождої третої неділі в місяці. Адреса братства: N. Stelmach, 32 Atwood St. (rear), Providence, R. I.
- Від. 74. Бр. сьв. Юрія в Гренвіл, Н. Й. І. Мітруз, предс., Ю. Гавелька, кас., М. Демчик, секр. Адр.: M. Demczyk, Box 559, Granville, N. Y.
- Від. 75. Бр. сьв. Волод. в Мт. Кармель, Па. Т. Даньчак предс., Бр. Мисарчук кас., Ів. Гальда секр. Міт. в неділю по 30-тм Адр.: John Halda, 220 Pennsylvania Ave., Mt. Carmel, Pa.
- Від. 76. Бр. сьв. Ів. Хр. в Ньюарку, Н. Дж. І. Добуш предс., Ник. Явачак кас., Гр. Гінда секр. Мітинги в кождо середу по 10-ім в галі Адама, 55 Passaic Ave. Адр.: Gregor Ginda, 25 Ave C., Newark, N. J.
- Від. 77. Бр. сьв. Стефана в Йорквилл, В. Яремко предс., Ст. Кабан, кас., Т. Онисик, секр. Мітинги відбувають ся в четверту неділю місяця у Ст. Кабана. Адр.: St. Onysuk, Box 16 Yorkville, O.
- Від. 78. Бр. сьв. О. Ник. в Майнерсвилл, Па. С. Бардок, предс., Й. Вайда кас., М. Котляр секр. Адр.: M. Kotlar, Box 508, Minersville, Pa.

- Від. 79. Бр. сьв. Юрія в Маєрсдейл, Па. Л. Оліяр, предс., Н. Гіляк, кас., І. Мацько, секр. Адр.: John Mascko Box 208, Meyersdale, Pa.
- Від. 80. Бр. сьв. Михайла в Плезент Вали, Па. Ів. Демко предс., П. Кресняник, кас., І. Клованіч секр. Мітинги відбувають ся в неділю по 15-тм. Адр.: John Klovanic, Box 6, Irwing, Pa.
- Від. 81. Бр. сьв. П. і П. в Балтімор, Мд. М. Дурдела, предс., Ів. Валера касіер, Й. Дурдела, секр. Міт. в 4-ту неділю місяця. Адр.: Jos. Durdela, 723 S. Bond St., Biltmore, Md.
- Від. 82. Бр. сьв. П. і П. в Нью Александрія, Па. А. Круль предс., Ст. Івакск кас., Ст. Якімець секр. Міт. в першу неділю по 15-тм. Адр.: St. Jakimes, Box 155, New Alexandria, Pa.
- Від. 83. Сестрицтво сьв. Любви в Карнегі, Па. Анна Даньковска пр., Кат. Дудусь кас., Н. Мосійська секр. Мітинги відбувають ся в першу неділю кождого місяця в рускій школі. Адр. сестрицтва: Sisterhood St. Lubwa, Box 290, Carnegie, Pa.
- Від. 84. Бр. Арх. Мих. в Кенонсбург, Па. Ів. Федан, предс., М. Малиняк кас., Ів. Чопак секр. Мітинги в другу неділю по першій. Адр.: John Chopak, Canonsburg, Pa.
- Від. 85. Бр. сьв. Арх. Михайла в Гейзелтон, Па. А. Пелехач предс., М. Носаль, кас., Адам Романчак, секр. Адр.: Adam Romanczak 516 East Broad St., Hazleton, Pa.
- Від. 86. Бр. Пресв. Бог. в Оліфант, Па. І. Савчак, предс., С. Мітренко, кас., І. Коцан, секр. Міт. в третю неділю місяця. Адр.: I. Kocan, Box 272, Olyphant, Pa.
- Від. 87. Бр. сьв. Вас. в Ленкестер Н. Й. М. Максимик, предс., П. Нестор, кас., Ст. Кін, секр. Міт. в неділю по 15-тм. Адр.: St. Kin, Depew, N. Y. 122 Elcott Road.
- Від. 88. Братство Успенія Пр. Діви Марії в Крос Форк, Па. І. Феция предс., С. Гонсс, касіер, Теодор Панццо, секр. Мітинги відбувають ся в першу неділю по 20-ім кождого місяця в домі С. Мацка. Адр. братства: Theodore Pancio, Box 64, Cross Fork, Pa.
- Від. 89. Бр. Арх. Мих. в Сімпсон, Па. А. Гичка, предс., Ф. Гогоц, кас., І. секр. Міт. в четверту неділю місяця. Адр.: F. Gogoc, Simpson, Pa.
- Від. 90. Бр. сьв. Ів. Хр. в Сентралія, Па. Гр. Завко прдс., Я. Цотий кас., Ф. Флюдович секр. Міт. кождого місяця 15-го. Адр.: F. Fludowich, Box 213, Centralia, Pa.
- Від. 91. Братство сьв. Димитрія в Мікисракс, Па. П. Прешляк пр., П. Кая кас., Ф. Сушинський секр. Мітинги відбувають ся в другу неділю місяця. Адреса братства: T. Suszynsky, 340 Olivia Str., McKees Rocks, Pa.
- Від. 92. Бр. сьв. О. Ник. в Тейлор, Па. А. Трач пр., П. Голвачкас кас., А. Гринь секр. Мітинги в третю неділю по першій. Адр.: Andr. Hryn, 320 3rd Str., Scranton, Pa.
- Від. 93. Братство Йосифа Обручняка в Нью Борг, О. І. Туадер, предс., Й. Волк, кас., М. Мацек секр. Мітинги в неділю по 15-м кождого місяця. Адр.: M. Macek, 3140 Burdock Str., Newburgh, O.
- Від. 94. Бр. сьв. Троїці в Нью-Бритейн, Конн. М. Струх пр., Ю. Лесак кас., І. Кліш секр. Міт. 3-тої неділі по першій. Адр.: John Klich, 38 Oak Str., New Britain, Conn.
- Від. 95. Бр. сьв. Арх. Михайла, А. Савка предс., В. Ячканіч, кас., В. Шипула, секр. Міт. по 15-тм в неділю. Адр.: W. Szypula, Box 222, Beaver Meadows, Pa.
- Від. 96. Бр. сьв. Ів. Хр. в Пітсбург, Па. Ів. Пастичник прдс., М. Лепак кас., А. Стефанович, секр. Міт. в 4-ту в ділю місяця Адр. Андр. Stefanovich, 109 7th Str. S. S. Pittsburg, Pa.
- Від. 97. Бр. сьв. О. Ник. в Майрон Гайтс, Па. Г. Гарбера, предс., П. Шептак, кас., Ю. Кулик, секр. Міт. в неділю по 15-тм. Адр.: G. Kulyk, Keiser, Pa.
- Від. 98. Бр. сьв. Волод. в Шенандоа, Па. о. Лев Левицкий пр., Гр. Мучка кас., С. Демчко секр. Міт. в неділю по 20-тм кождого місяця. Адр.: S. Demczko, 535 W. Centre St. Shenandoah, Pa.

КАЛЕНДАРІ

на рік 1908,
видані Р. Н. Союзом
Ціна книгарска для нечленів виносить 35 цнт.
R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson Str.,
New York, N. Y.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ПІДПИСКА
НА 1908 РІК
на щотижневу газету

"С л о в о"

Рік видання другий.
„Слово“ призначене для українських і сільських робітників. Через це „Слово“ особливу увагу звертатиме на прояви робітничого руху на всім світі і особливо на Україні.
Обстоюючи справедливі національні домагання українського народу, „Слово“ не меншу увагу звертатиме на потреби і прояви національного життя українського народу Галицької, Угорської і особливо Російської України.
Підписна ціна з пересилкою і доставкою: на 1 рік 3.00 дол.
Адрес редакції і контори: Київ, Большая Владимирская № 76.
Видавництва: О. Корольова.
Редактор: С. Гетлюра.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТА НА 1908 РІК

„Рідний Край“

українська тижнева часопись.
При Рідному Краєві виходить додатком
„Молода Україна“
щомісячна часопись для дітей старшого й меншого віку.
Плата на рік за обидва видання 3.50 дол. Передплата на Рідний Край без „Молодої України“ не приймаєть ся. Обидва видання виходитимуть під редакцією О. Косач (Олени Полічки).
Адрес контори і редакції: Київ, Маринської-Благодіщенська 11, 97. Для ознайомлення з тасописею „Рідний Край“ — одно число посилаєть ся дармо

СЕЙ ПОДИВЛЯЮЧИЙ ЗІГАРОК 498 дол.
Жадна оферта зігарок не є в приблизенню тій! Дуже високий гатунку, найліпше час тримати на землі. Ватрималий, виглядає як найліпший золотий зігарок. Дубельтовіобкладники красно впроваді в дороготініми каміни осередок. патентований регулятор не магнетичний, спринг як волос, випробований: регулюваний а гарантований на 20 літ. Послаєть 3 даремних зігарок С. О. Д. \$4.98. Подивіть ся на него і если увидите, що се справді подивляючий зігарок, заплатіть агенту експресу суму і кошта послані ессы й, зверніть на наш кошт. За заордерованих 6 або спроданих 1 зігарок і ланцухок за дармо. Если пришлите 498 дол. за кождий зігарок враз с орденом відіслати зігарок регістровано. Се заощадить вам кошта оплати. Пишіть який хочете дамський як мужеский сайн.
FIELD & Co. Dep. 93, 163 Randolph Str. CHICAGO, ILL. (16-19)

UNION Ticket Agency
ПРОДАЖА ШИФКАРТ
203. Lackavana Ave.
SCRANTON, PA.
Найліпше місце, де можна купити шифкарту до старого краю, як також переслати гроші до Галичини, Угорщини, Росії і других країв по тавіх цінах.
Дасмо також позички на 68 моргч.

Сей елегантний Зігарок 375 дол. Залиш купити зігарок, прищипіть свої імя і адрес, а ми відшлемо вам сей красний зігарок і ланцухок експресом до одитлення. Если увидите его за різними ціна зігароків за 1500 дол., заплатіть агенту експресу наш спеціальний прайс 375 дол., а зігарок і ланцухок вам. Дубельтові обкладники гарно впроваді, осередок в дороготініми каміни і гарантований ко добро прийнятий час, а дошки позолочувалим ланцухком для жінщини або мужчин. Набо 20 літня гаранція послані в кождий зігарок. Запачіть, який зігарок хочете, жітський чи дамський. — Адрес: M. C. FARBER 213, 325 Dearbon Str. CHICAGO, ILL.

Книжки

Які можна дістати в складі книжок „Свободи“:

Америка	15 ц.
Англія та пустельники і т. і.	15 ц.
Біблія велика	2 дол.
Борба клас і чому робітники організують ся	15 ц.
В Старім і Новім краю	25 ц.
Гріх мільйонерів і т. п. С. 7.	15 ц.
Дещо з історії православної місії в Америці	10 ц.
Дещо про звірять	30 ц.
Дві левади і т. п. С. 5.	15 ц.
Дорога любови, то Божа дорога. С. 6	15 ц.
Драгеманів	25 ц.
Емігрант	15 ц.
Жовнір	10 ц.
Журавлі	10 ц.
Житє Ісуса Христа	1.50 дол.
Житє зарібки, організації і т. п. в С. ол. жалах.	15 ц.
Земельні питання	15 ц.
Зуб за зуб	10 ц.
Казки про Жидів	15 ц.
Історія Руси з образками ..	10 ц.
Камінь і праця	15 ц.
Книжка Рахункова	50 ц.
Казки про Жидів	15 ц.
Марія	10 ц.
Многострадалий народ, огляд історії українського народу	20 ц.
Навернений Грішник	20 ц.
Народний рух австро-угорських Русинів	15 ц.
Новий Завіт	2 дол.
Образки і загадки	10 ц.
Оповідання	15 ц.
Оповід. про заздрих богів.	10 ц.
Про відступників від рос. православ'я	10 ц.
Про щиро землі	25 ц.
Підземні скарби	25 ц.
Пікуса	10 ц.
Псалтир	1 дол.
Релігійні вірвання старинних народів	20 ц.
Розмова Поляка з Русиним ..	10 ц.
Смерть	10 ц.
Стародавні казки та оповідання	15 ц.
Степові люди	15 ц.
Страйк	20 ц.
Стріляй на смерть, робітничка драма	15 ц.
Унія в Америці	20 ц.
Хто з чого жие	15 ц.
Які то є люди на землі, з 20 образками	50 ц.
Як мужик ходив до царя правди шукати	15 ц.
Через кордон	15 ц.
Якої нам треба науки	5 ц.
Руско-англійський тлумач ..	60 ц.
Польско-англійський тлумач ..	60 ц.
Календар	15 ц.
Молитвенники в красній оправі	
Бог Надежда моя	2.50 дол.
Хліб Душі	2.50 „
Druid Duszi	1.50 „
Druid Duszi (в зич. опр.) ..	.75 ц.
Молитвенник малий	1.50 дол.
Вінець	1.50 „
Зборник	2.30 „

Також можна дістати:

Книжочки колекторські церковні	10 ц.
Книжочки братські	10 ц.
Метрики хрещення	3 ц.
Метрики шлюбні	3 ц.
Метрики смерті	3 ц.
Похоронні померлих душ ..	10 ц.

Пішіть на адресу:

Swoboda,

184 Hudson Str., New York, N. Y.

\$3.50. Рідка спосібність! Ми закупили за готівку цілий фабричний запас цих годинок за дуже низьку ціну. Ці годинки були продані по 15.00 дол., однак ми тепер продаємо їх по 3.50 дол. Мають

на 20 літ гарантію поволочувачу коверту. Годинки суть мужські або дамські, гваратовані на 30 літ і висаджувані цілком наміляні. Показують час як найточніше і тому суть поручені усім великим, котрі працюють прим. при великих заводах. Таку годинку висадимо за одержанням 3.50 дол. або посланкою через експрес на С. О. Д. 3.50 дол. і оплата експресу; уловимо кожного до висадки власності годинки. Оглянути її можна ще перед відправкою. ДАРОМ гарний поволочувач годинки в брелок до кожної годинки. Пишіть до редакції адресу: R. A. FRETHER & Co. 52 Dearborn Str. Chicago, Ill. (9-21)

ПОЗІР! ПОЗІР!

Звертаємо увагу усіх Ви. Родимців що одним управленням до пересилки грошей на свій Колекторський

ГАВРИЛ ДЗЯДИН,

130 Main Str., Derby, Conn.

який є нотарем публічним і має кавію в стейті в сумі 10.000 доларів. У всякій справі удавайте ся лиш до него. Він виробляє повновласти, контракти купна і продажі і т. д. Полагоджує справи військові як увільнення від асентрунку, контролю, аправ і т. п. Продає шифарти на всі ліній корабельні. Міняє і пересилає гроші до всіх країв.

Тому, Родимці, проч в чужини удавайте ся лиш до:

GABRIEL DZIADYK,

130 Main Str., Derby, Conn

Одинокий руский адвокат і нотар

на цілу Америку

Доктор прав

ЮЛІАН ЧУПКА

Консулярний комісар.

Полагоджує всі справи в Галичині. Процеса спадкові і руштові. Відбере гроші від доджників. Справи військові. Споряджує контракти, повномочія і всі інші документи. Перепроваджує інтубації і всі інші гіпотечні. 2-3 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA. Адреса поштової: JULIAN CZUPKA, L. D. P. O. Box 372. WILKES-BARRE, PA.

Harry E. Paul.

Робить камінні надгробки, хрести, пам'ятники.

Rig Пайн і Маркет улиць,

ПОРТ КАРБОН, ПА.

ДОНТОР ШТАЙН.

Робить: від 8 до 10 рано, 1 до 3 по обіді, 7 до 9 вечір.

18 E. Oak St., Шенандоа, Па.

Dr. E. J. LARKIN

Дентист. 40-08

Офіс отворений від 7-ої рано до 8-ої пополуд. В неділі від 10-ої год. рано до 12 пополуд.

24 Elizab th Street, Derby, Conn

Всі роботи ГАРАНТУЮТЬ СЯ.

Офіс коло Derby Gas Company.

HOWARD ALBERT.

Аптінар.

Продає всілякі ліки по найнижших цінах. Ліки Севери.

ЛАНСФОРД, ПА.

Перший Народний Банк

в Шенандорі, Па.

Капітал \$100.000.00

Надвиська 150.000.00

Нерозділені зиски 22.437.34

Депозити около 1.000.000.00

Банк сей має найбільшу надвиську зі всіх банків в Шенандорі

Уряд Злучених Держав переходує в нім свої гроші.

Банк отворений від 9 рано до 3-ої пополудня.

Приймає вклади від долара по-чашки.

Хто хоче, аби его гроші приносили процент, нехай їх вложит до

Першого Народного Банку в Шенандоа, Па.

Frank Posluszny

Готельник

Найліпші тутешні і імпортовані нап'ятки.

Пиво довозить до дому, не треба носити на плечах.

Телефони:

Bell 39—J Hemlock

P. & A. 41 South

1109 Carson St.

PITTSBURG, PA.

Makes Good Coffee

Cheaper

Makes Cheap

Coffee

Better

Правдивої Франкової домішки

«Она додає наві запаху і смаку, неутралізує всі шкідливі наслідки і робить каву правдиво здоровим напоєм»

Правдивий франк був давно уживаний через найліпших кухарів в старім краю. Можна его тепер також купити по всіх приворядних гресернях в Америці.

Зажадайте від свого гресерника правдивої франкової домішки і переконайте ся, чи наш знак — «млинор кавовий» єсть на кожній паці.

HEINRICH FRANCK SOEHNE & CO.

Американська філія FLUSHING, N. Y.

GERMAN SAVINGS & DEPOSIT BANK

Капітал і Надвиська \$700.000.00

Депозити 4.700.000.00

Пересилає також гроші до краю, продає шифарти, виробляє контракти, полагоджує справи військові, а від вложених грошей платить 4 процент.

Банк сей затверджений говернером стейту.

Розмовляйтесь в нім по руски.

Co ner 14th & Carson Sts., Pittsburg, Pa.

РУСИНИ! Ся хочете дістати до-

бру і шану домовину і щоби похорон виносив Зас як най-таньше, удайтесь до:

JOSEPH COLWELL,

180 MAIN STREET,

DERBY, CONN.

Telephone Calls Office 52—2.

„ „ House 18—2.

А подянуєте і пізнаєте чесного чоловіка.

THE FIRST NATIONAL BANK

OF MINERSVILLE, PA.

Капітал \$50.000.00. Надвиська

нерозділені зиски \$93.000.00

Заснований 1864 року.

Найстарший Народний Банк

Скулки Кавіті.

Провадить загальний банковий

бізнес. Вдає міжнародні моні

рдери, драфти і пересилає гроші

до всіх частій світа Позначає

роші на реальности. Депозити

его банку подвоїлись протягом

послідних 5 літ і виносять тепер

около \$500.000.00.

Гроші пересилає через фірму

Knauth Nachod & Kuhne, New

York, N. Y.

Стефан Рябець

має у себе найліпші нап'ятки,

цигари і папіроси. Має таном

добре заряджену гресерню.

СПРОБУЙТЕ!

Mahanoy Plane, Pa.

Dr. J. SZLUPAS,

1419 N. Main Ave.,

Scranton, Pa.

Можна его бачити в офісі:

від 8-ої до 10-ої год. рано,

від 2-ої до 4-ої попол.,

від 7-ої до 10-ої вечір.

Old P'hone 1269—B

K. G. CIESLAK,

ФОТОГРАФ. FU

Ся хочете в малій фотографії

зробити великий портрет, то при-

шліть мені малу фотографію, а я

вам в неї зроблю таку велику як

лиш захчете.

2737 PENN AVE.,

12th & CARSON STS. S. S.

PITTSBURG, PA.

710 BRADDOCK AVE.

BRADDOCK, PA.

Dr. Teofil A. Starzynski

ЛІКАР.

Лічить всілякі хвороби, жіночі,

чужескі і діточі — совістно.

Вилічене, если можливе, га-

рантує.

Години урядові:

від 8 до 10 рано,

від 12 до 3 пополудня,

від 7 до 9 вечір.

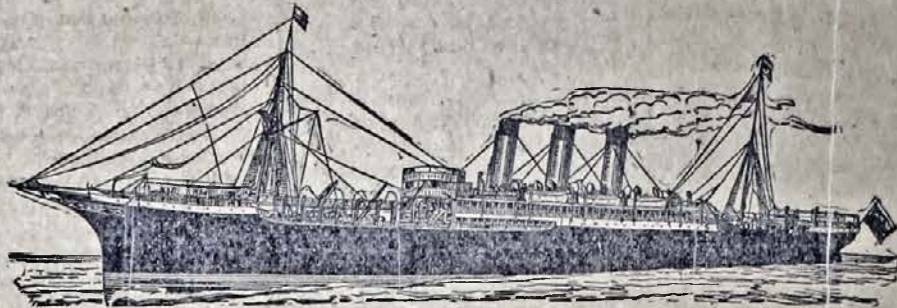
25th Str. S. S.

PITTSBURG, PA.

БАНК

РУСКИХ ЕМИГРАНТІВ

Зайнкорпорований в Стейті Ю Джерзі. Капітал 50.000.00 д.

184 Hudson St., New York, N. Y.

Банк сей залагоджує слідуочі справи:

- 1) Пересилає гроші до всіх країв і держав світа по цінах можливо найтанших і як найкорше.
- 2) Продає шифкарти на ріжкі лінії корабельні до старого краю як також в край до Америки по тих самих цінах, що і самі компанії по своїх головних офісах в Нью Йорку.
- 3) Виробляє повновласти, контракти купна і продажі заосмотрені підписом консула; перепроваджує процеси спадкові, інтубації, екстабуляції, колектує гроші і ввагалі перепроваджує всякі інші справи зі судами і старокраєвими властями при помочи звисних старокраєвих нотарів і адвокатів.
- 4) Полагоджує справи військові, як: увільнене від асентрунку, військової контролі, увільнене від вирав і т. п.
- 5) Вирабляє папирти для ситизенів виїжджаючих до краю.
- 6) Дає поради в процесах против компаній в разі каліцтва, смерті, несплаченя пенди і в других правних американських справах.
- 7) Міняє гроші — старокраєві на американські і американські на краєві після бжучого курсу.

Крім сего Банк Руских Емігрантів готов служити порадою і інформаціями також в других справах, особливо тим, котрі приїжджають до Нью Йорку а не суть ознайомлені з містом. Банк Руских Емігрантів вкладає гроші на процент до американських і краєвих банків.

Десята часть з чистого доходу Банку Руских Емігрантів призначена на Руский Народний Еміграційний Дім в Америці.

З поважанем

Дирекція: Г. Дзядзік предс., А. Савка місто-предс., Х. Курчів кас., С. Ядловський секр.

Адрес: R. Publishing & Exchange Co.

184 Hudson St., New York, N. Y.

HERMAN SCHULTZ,

Контрактор і будівничий.

Всі роботи полагоджує сей час

і точно, як таном подає ціни на

всілякого рода роботи. 36

АДРЕС:

Housatonic Ave., Derby, Conn.

ВИРОБИ БРАЦКІ

шашлі, шапки, відзнаки,

хоругви, уніформи.

Ціни і проки вносає даром.

Можете писати до нас по руски, словенськи або польськи.

R. H. MORGAN

13 N. MAIN ST.

SHENANDOAH, PA.

MERCHANTS

NATIONAL BANK

Шенандоа, Па.

Капітал 100.000.00 дол.

Надвиська 120.000.00 дол.

Депозити вище пів мільона

доларів.

Се є НАЦІОНАЛЬНИЙ Банк чар-

терований Урядом Злучених

Держав і під безпосередню кон-

тролею тогож уряду.

Се є одинокий Банк в Шенан-

доа, Па. що має свій власний

будинок, в яким містяться ся почта.

Вкладайте гроші до того Бан-

ку а дістанете від них процент.

Банк сей вичлачує що року

тисячі доларів проценту своїм

костумерам, котрі мають в нім